National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 28 1986
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 3 (1872) 1986 | NELJAPÄEVAL, 16. JAANUARIL — THURSDAY, JANUARY 16 | XXXVII aastakäik

Valitsuse toetus

17.000 dollarit Toronto Eesti Masterite Klubile

Vanema generatsiooni sporditegevus laieneb. Üle 200 medali kergejõustikus.

Toronto Eesti Masterite Klubi juhatuse koololekul teatas esimees J. Lents, et föderaalvalitsuse poolt on nende tegevuse toetamiseks „New Horizons'i" programmi raamides antud 17.200 dollarit. „New Horizons" programm organiseeriti valitsuse poolt aastaid tagasi ja selle sihiks on vanema generatsiooni heaolu ja tervise eest hoolitsemise. Selle programmiga on toetatud ka eesti organisatsioone.

Toronto Eesti Masterite Klubi mõtte algatajateks ja organiseerijateks olid endised eesti sportlased E. Kulmar, K. Trei, U. Limit ja H. Pedel. Klubi asutati 1981.a. ja sel | aastal peavad nad juba oma viiendat aastapäeva. „New Horizons'i" juhtnööri järgi nende tegevus- ja majandusaasta on 18 kuud. Alustati ilma põhikirjata ja senikaua, kui tegevus toimub „New Horizons'i" toetusel, järelvalvet teostab toetuse andja. Põhikiri koostatakse ja revisjonikomisjon valitakse hiljem, siis kui nende majanduslik tegevus ei ole enam „New Horizons'i" järelvalve all.

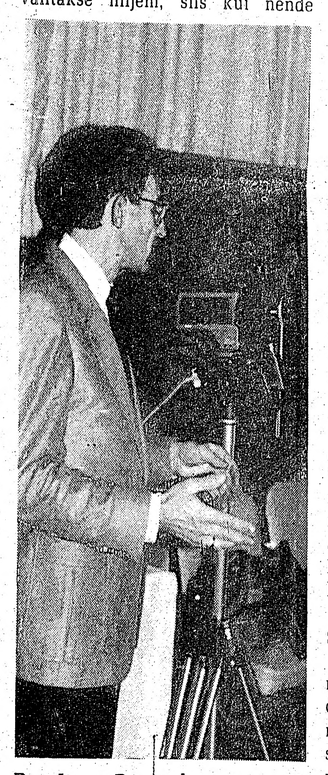

Dr. Jaan Roos demonstreerib videokaamerat.

Foto — H. Raigna

JUHTKOND

Klubi edukaks tegevuseks on moodustatud suurearvuline juhatus. Möödunud tegevusperioodil oli see 10-liikmeline ja sel koosolekul järgmiseks tegevusaastaks moodustati see 14-liikmeline. Koosseis moodustati järgmiselt: esimees J. Lents, sekretär H. Pedel, laekur V. Kõresaar. Juhatuseliikmeteks: E. Aruvald, K. Leemets, E. Liigand, U. Limit, V. Lood, K. Pehtla, J. Roos, K. Trei, A. Truuvert, T. Velland ja R. Vikstein. Klubi mänedžeriks ja treeneriks on A. Tiidus.

MAJANDUS JA VARUSTUS

Eelmise tegevusperioodi tuluks oli „New Horizons'i" toetus 7400 dollarit, millega osteti klubile peaaegu täielik spordivarustus, selle hulgas ka südametegevuse kontrollaparaat. Klubi liikmemaks on kaks dollarit aastas. Võistlussportastel masterite organisatsioonide poolt korraldatud võistlustest osavõtuks tuli igal võistlejal masterite kesklliidule 1985.a. maksta $ 20 ja 1968.a. maks on $25.

Algavaks tegevusperioodiks „New Horizons" andis klubile toetuseks 17.200 dollarit. Esimese suurema kuluna oli filmiaparaadi ostmine, mis maksis ligi 6000 dollarit. Seda aparaati demonstreeris koosolekul J. Roos, kes üksikasjalikult selgitas kaamera käsitamist.

SPORTLIKUD SAAVUTUSED

Tegevusaruanne esitati 7. jaanuaril Eesti Majas peetud juhatuse koosolekul kirjalikult. Sellest selgus, et möödunud aastate vältel on klubi sportlased kergejõustikuvõistlustel võitnud üle 200 medali, millest 2/3 on kuldmedalid. Samuti on saavutatud

(Järg lhk. 3)

Toronto Eesti Masterite Klubi juhatus. Ees U. Limit, 1. rida, vasakult – R. Vikstein, H. Pedel (sekretär), J. Lents (esimees), A. Tiidus (mänedzher-treener), V. Kõresaar (laekur), U. Vastupa (klubiliige). 2. rida – T. Vellend, J. Roos, E. Liigand, A. Truuvert, E. Aruvald, V. Lood, K. Trei. (Pildilt puuduvad K. Leemets ja K. Pehtla). Foto — H. Raigna

Baltlased ei pääsenud venelasi küsitlema

SEATTLE, Wash. — Eestlased koos teiste balti rahvusgruppide esindajatega protesteerisid KING-TV stuudio ees, kuna neid ei lastud küsitlema Leningradi kogunenud venelasi. TV-debatt oli korraldatud tippudekonverentsiga seotud uue „sula", märgina USA ja N. Liidu vahekordades ja pehme tooni kindlustamiseks olid osavõtjad valitud välja Donahue's Multimedia Entertainment kaastöölise Marilyn O'Reilly poolt. Kokku oli mõlemal poolel umbes 400 isikut ja debatti juhtis Phil Donahue. Seattle ja Leningradi stuudiod olid ühendatud satelliidi kaudu.

Lech Walesa palub toetust

Poola „Solidaarsuse" liikumise looja Lech Walesa palus oma jõululaituses Varssavis toetust poola rahvalt ja kõigilt maailma rahvastelt, poola tööliste iseseisvuse ideaalidele, mille eest võitleb Poolas keelustatud „Solidaarsuse" organisatsioon. Ta rõhutas, et kõik „Solidaarsuse" juhid ei ole saanud veel vabaks. 200 nendest on veel valitsuse otsusel vanglates.

„Helle, tere tulemast Eestist!"

HELLE FREJUS

NEW YORK (ME) — 2 päeva enne aastavahetust USA reisilennukiga Saksamaalt Baltimore lennuväljale saabunud eestlanna Helle Frejus, 50 a.v., oli esimene kümne isiku erinimistust, keda N. Liidust lasti välja, et ühineda oma välismaal asuva abikaasaga. Sellest tingituna, ja et mainitud grupist kõneldi esmakordselt avalikkusele vahetult enne Reagani ja Gorbatshovi tippkonverentsi Genfis, — sai eestlanna saabumine USA pinnale ameerika massimeedias laialdase tähelepanu.

Tema reis oli alanud juba 4 päeva varemalt Tallinnas, kus esimeseks etapiks oli päev läbi kestnud rongisõit Moskvasse. Seal järgnes 2 päeva nõukogudelikuks formaalsuste korraldamiseks, kusjuures lahkumisel Moskva lennuväljal vene tolliametnik konfiskeeris temalt kuldkella üteldes, et kulda ei ole lubatud välja viia. Vene reisilennuk tõi reisijad Frankfurti L.-Saksamaal, kus Helle F. istus ümber USA reisilennukile. Saabunud Baltimore lennuväljale, seletas ta pressiesindajaile, et — kõik on nagu uskumata lugu, ei suuda oma silmi uskuda. Tegelikult on temale küll väljarändamise loa saamise võimalusest teatatud novembrikuu lõpus, kuigi varemalt oli kinnitatud, et ta ei saa mitte kunagi luba oma abikaasaga ühinemiseks. Tal on jäänud sinna maha 2 tütart ja tütretütar, samuti palju sõpru. Väga lühikese peatuse järele istus Helle Frejus taas lennukile, seekord siirdumiseks Los Angelesse, kus teda ootas 82-aastane abikaasa Kazimierz Frejus, endine ärimees, kes hiljuti on teinud läbi raske südameoperatsiooni ja olnud kopsupõletikus, nii et ta on veel haiglane. Los Angelese lennujaamast anti taas edasi TV-saateid, kus oli näha ka eesti rahvariietes noor naine suurema plakatiga: Helle, tere tulemast Eestist!

Helle Frejus on juba ka varemalt olnud USA-s ja tervelt 12 aastat, 1967-1979, tookord oma tädi juures. Viimase matusel ta oli tutvunenud praeguse abikaasaga. Mõlematele on see teine abielu. Frejuse esimeseks naiseks olnud ka eestlanna. Helle abiellus temaga 1979. a., nad ei ole teineteist näinud enam viimased 4 a., kontakt säilinud vaid telefoni- ja kirjateel.

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTOS
Koguduse naisringi korraldusel

LAUDKONNAVESTLUS

pühapäeval, 19. jaanuaril kohe pärast jumalateenistust all saalis:

„REUMAATILISED JA ARTRIITILISED VALUD"

Laudkonnas: dr. R. VANASELJA, dr. J. REITAV ja massaazh terapist L. TERTS.

KOHVILAUD — PÄÄSE $4,00 — KÕIK KUTSUTUD

TORONTO BALTI VETERANIDE CORPUSE ja TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU

AASTAPÄEVADE PIDU

laupäeval, 25. jaanuaril 1986 algusega kell 6.30 õ.
Toronto Eesti Maja suures saalis.
Eeskavas: AKTUS, sopran TAMARA NORHEIM, LEEDU TÜTARLASTE KVARTETT, LÄTI KOOR.

EINELAUD • BAAR • LOTERII • TANTS

Laudade ettetellimine: J. Kirsipuu, tel. 481-5793 (õhtul), I. Tamm Eesti Majas, tel. 461-7963.
PÄÄSE: $8,00

NOORTE SOLISTIDE KONTSERT

Pühapäeval, 2. märtsil kell 3 p.l. Eesti Majas.

EESTI VÄBARIIGI PRESIDENDI

KONSTANTIN PÄTS'I

30. SURMA-AASTAPÄEVA TÄHISTAV JUMALATEENISTUS

toimub Vana Andrese kirikus 19. jaan. kell 11.00 h.
Teenib: õp. U. Petersoo
Kõneleb: E.V. aupeakonsul I. Heinsoo

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

Eesti Gaiderite Kogu Kanadas Koondise

TALIHARI '86

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 3 p.l.
Eesti Maja suures saalis.

EESKAVA — KOHVILAUD — LOTERII

Livia Holmberg ja Maret Rasins korraldavad

RUTH TULVING'u kunstinäituse

12. jaanuarist 26. jaanuarini
osmasp. — laup. avatud kella 12-6ni p.l., pühapäeviti kella 1-5-ni, kolmapäeviti suletud.
Näituse avab YURI SHYMKO P.C., M.P.P. 12. jaanuaril kell 3 p.l.
Ukrainian Canadian Art Foundation
2118-A Bloor St. W. (Runnymede'ist ida pool)

SAARLASTE 30. JUUBELI AASTA KÜÜNLAPÄEVA PIDU

1. veebruaril 1986. a.
Toronto Eesti Maja suures saalis algusega kl. 6 õ. • Tantsuks V. Gustavsoni orkester

BAAR • EINELAUD • LOTERII • EESKAVA KL. 7 Õ.

Piletite hind $10,00. Laudade ettetellimine P. Niit – 223-3469, H. Härm – 699-1979.
Piletite lunastamiseks viimne tähtpäev 25. jaanuaril 1986. a.

KALEVI VÕRKPALLI KLUBI KORRALDAB

PÕHJA-BEACON'I RANNAPEO

reedel, 31. jaanuaril kell 8.00 õ. Tartu College'is

• HINNAALANDUS RANNARIIETUSEGA •

TANTS — BAAR — KÕIK TERETULNUD

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. — 5 p.l. Alates okt. 15. teisip. ja neljap. kl. 9 hm. — 8 õhtul. Laupäeviti avatud kl. 9 hm. — 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.00, tekstis $5.00.

Lähis-Ida terror ähvardab kõiki

Terroristide rünnakud Iisraeli „El Al" lennuliinide vastu 27. detsembril Roomas ja Viinis on vanad uudised. 19 surmaohvrit on maetud ja sadakond haavatut parandavad haavu. Kuid sellega ei kustu rahvusvahelise terrorismi probleem kui niisugune, vaid kerkib üha teravamalt päevakorrale küsimusega: kus saavad olema järgmised terroriohvrid?

Terrorismi vastases võitluses seisab USA esireas niipalju kui see võimalik on. President Reagan tegi teatavaks majanduslike sanktsioonide kehtestamise Liibüa vastu, millist maad peetakse peamiseks terrorismi taimelavaks. Kuna Liibüas töötab ka 1500 ameeriklast, siis soovitas Reagan neil sealt lahkuda, et mitte ohustatud saada. Küsimuseks jääb kas majanduslike sanktsioonide kehtestamine Liibüa kohta suudab pidurdada terrorigruppide treeningut Liibüas ja saatmist vaenulikele missioonidele teiste maade vastu. Poliitilist suurushullustust põdev Liibüa juht Khadafi on selles vaenulikus hullustuses suurim USA ja Iisraeli vihkaja.

President Reagan on sanktsioonidest Liibüa vastu kaasa kutsunud ka USA liitlasi Euroopas, kuid on saanud sealt eitava vastuse. Kanada valitsus on annud Washingtonile pooldava seisukoha ja manitseb Kanada majandustegelasi lõpetada majanduslik läbikäimine Liibüaga. Ka Kanadast töötab Liibüas, peamiselt õlipuurimiste tööstuses, 1500 kanadalast. USA liitlased, nagu Inglismaa, Saksamaa ja teised, omavad Liibüas kaubavahekorrad ja nende katkestamine mõjutaks osaliselt nende eksporti Liibüasse.

Siit järeldub, et levinev terrorism kõigi poliitiliste aspektidega on mitmete tööstuslike maade juures vähem tähtis kui majanduslik läbikäimine ja siit tulenev kasu. Washingtonist on aga siiski mõista antud, et sanktsioonide otsus ei ole esimene ega viimane samm, millist USA saab terroristide vastu kasutada. Ka jõupoliitika võib kõne alla tulla, eriti siis, kui terror peaks kahjustama USA kodanikke.

Khadafi ei ole ainult terroristide pealik, vaid on ka kasvatamata poliitik, kui teda selleks üldse nimetada saab. Pärast terrorit Viinis ja Roomas, vastuseks Reagani etteheiteile, lubas Khadafi oma terrori üle kanda ka USA tänavaile. Juba järgmisel päeval võttis Khadafi tagasihoidliku tooni ja teatas, et temal üldse terroriga midagi ühist ei ole. Kellel siis on?

Niipalju kui andmed näitavad, ei ole tegemist ainult väikeste gruppidega, kes terroriakte teostavad, vaid on tegemist ulatusliku organisatsiooniga, mille liikmete arv võib olla kuni 500 inimest. Sarnane hulk vajab territoriaalset paiknevust, relvi, summasid liikuda ühest paigast ja ühelt juhtumilt teisele. Kusagilt peab finantseerimine tulema. Niidid viivad Liibüale ja jääb küsimuseks, kust viimane saab oma toetuse ja varustuse.

Fatah revolutsiooniline nõukogu näikse olevat radikaalsete terroristide staabiks, mida juhib juba 12 aastat Abu Nidal, müstiline kuju, kes endast palju ei räägi ega end ei näita. Organisatsioon võtab omaks üle 100 terroristliku kallaletungi, neist ainult läinud aastal 33. Rünnakud toimuvad ka araablastele, kes toetavad kompromissi Iisraeliga. Abu Nidali elualgus viib tagasi Jaffasse, kus tema isa oli jõukas kaupmees. Kuid Abu Nidal liigub araabia maade vahel ja teeb oma terrori organiseerimist. Ta on praktiliselt eraldunud Arafati PLO-st. Ka Arafat seisab Nidali tulevaste ohvrite kirjas.

Kogu see liikumine on Iisraeli vastane ja püüab teha kõik, et takistada Iisraeli rahulepingu sõlmimist. Nidal kuulub nende araablaste juhtkonda, kes ei otsi Iisraeliga koeksistentsi, vaid soovib juudiriigi eventuaalset likvideerimist Lähis-Idas. Abu Nidali organisatsioon on tegutsenud peamiselt Bagdadist mitmesuguste nimede all nagu: Must juuni Araablaste revolutsioonilised brigaadid, sotsialistlike muhameedlaste revolutsiooniline organisatsioon, must september jne. Revolutsiooniline nõukogu tegutseb ka Damaskusest ja treenib oma löögirühmi Bekaa orus.

Selliselt on Abu Nidali „armee" laiali paigutatud Lähis-Ida maades. Nende terrorivalik ja meetodid on kestvalt muutuvad ja seega kaitse nende vastu enam kui raske. Neil gruppidel näikse uut varustust alati leiduvat. Nende rahalised ressursid on kellegi poolt tagatud.

On võimata ette näha, milliseks kujuneb demokraatlike maade võitlus sellise terrori vastu. See võitlus peab kujunema rahvusvaheliseks. Kui mitte varem siis hiljem peavad USA liitlased Euroopas selle võitlusega ühinema Liibüaga praegu toimuva kaubavahetuse vastu. Võib-olla leiab terroristide vastane võitlus üksmeele siis, kui terroriaktide küsimus Inglismaad, Saksamaad ja Itaaliat tugevamalt individuaalselt puudutavad.

Paljuks mõjuvad majanduslikud sanktsioonid Liibüa vastu, näitab vahest tulevik. USA lahingulaevad Vahemeres ei ole suutelised midagi tegema terrorigruppide vastu. Kui tahetakse terroriallikaid Lähis-Idas likvideerida, siis on paratamatu otsese blokaadi rakendamine teatud maade vastu. Kuid sõjalised blokaadid selles rahutus maailma piirkonnas võivad tähendada ka raskemaid tulemusi. See võib tähendada ka sõjalist tegevust.

V.

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ◍ Ülelinna kohaleviimine

Okupeeritud Eestist

Kes mida sööb, kes keda petab?

Kes mida sööb, kes keda petab? Selle pealkirja all avaldas Tallinnas ilmuv „Õhtuleht" 23. oktoobril 1985. a. kriitilise loo kooliõpilaste toitlustamisest.

14. oktoobril oli 21. kutsekeskkoolis tehasele „Dvigatel" alluva söökla menüüs õpilastele ettenähtud lõunasöögiks leningradi rassolnik, praad riisiga, värskekapsasalat porgandiga ja tomatimahl. Küllap peaks õpilaste kõhud täis saama. Kontrollimisel selgus, et supiportsjonid olid nõuetekohases kaalus. Ka praekaalul polnud viga (koos lisandiga), ainult et liha kippus väheseks jääma. Seitsmes juhuslikult võetud kontrollportsjonis oli keskmiselt 31 g liha ettenähtud 50 asemel. Nii et esimestele hammastele jätkus,tagumised jäid päris ilma. 4 portsjonit salatit kaalusid kokku 325 g 400 g asemel. Kuigi kalkulatsioonis oli ette nähtud salat äädikaga, oli viimane lisamata. Ju leiti, et kasvavale organismile maitselisandid head ei tee. Klaasis tomatimahlast oli ära auranud 15 grammi. 46 õpilast jäid üldse mahlast ilma. Viimane rühm õpilasi (30) jäi ilma praeta, sest liha oli otsas. Suppi siiski jätkus ja põhjakõrbenud keedetud riisi ka. Salatikausski näitas selleks ajaks puhtakskraabitud põhja. Kui arvestada, et tol päeval jäi sööma tulemata 50 puudujat, kelle söök oleks pidanud alles jääma, siis tekib mulje, et aurustumine oli väga tugev.

11. oktoobril sai söökla 6,6 kg viinereid. Loomulikult oleksid needki pidanud õpilaste söögilauale jõudma, kuid (välja arvatud 1,1 kg, mis oli taas aurustunud) vedelesid riknenuna kapis. Korralagedust kinnitasid ülejäägina esinenud 24 400 grammist saia ja 37 leiba. Söögisaalis puudusid nädalamenüü ja kontrollportsud.

Söökla tootmisalajuhataja Nadežda Filipenko seletuskirja lugedes selgust ei saa. Vihjatakse, et õpetajad sõid laste toidu ära, et kalkulatsioonis polnud viinereid ette nähtud jne. Kuhu kadus liha ja tomatimahl, jääb saladuseks. Saime teada, mida söövad õpilased. Mida söövad kokad ja tootmisalajuhataja, jääb aga seltsimeheliku kohtu arutada.

◍

16. oktoobril vaatasime, mida söövad 47. keskkooli õpilased. Söögisaali seinal oli eelmise nädala menüü. Laual värskekapsasupp ja kakaokissell keedisega. Kaalutud kisselliportsud olid keskmiselt 100 g ettenähtust kergemad. Toitu jagas köögitööline Helmi Karvonen. Brigaaditöö puhul on vastutajad kõik ja temalt „kokkuhoiu" põhjusi uurisimegi. Ütles, et kogemata. See ju odav kraam, endale hoida pole mõtet. Aga kui oleks kallim, kas siis oleks selline jagamisviis õigustatud?

Ühendettevõte „Tuljak" ei paista koolisööklast eriti hoolivat. Tolgi päeval olid kartulid veel tulemata ja pikapäevarühma lastele tuli keeta makarone. Liha saabus hilja ning kooreklopsi asemel tehti vähem vaeva nõudvat guljašši. Kõige suurem mure on brigadirkokk Galina Ufeval tööjõuga. Kuue inimese asemel on aina kolmekesi töötatud. Eelmainitud H. Karvonen puudus viimati töölt 24. septembrist 9. oktoobrini, põhjuseks palgapäeva pikaleveninud tähistamine. Paremad pole ka Elve Agabuse kombed. Juhataja palveist hoolimata ei ole „Tuljak" midagi ette võtnud. Sellistele muredele vaatamata kiitsid õpetajad sööke maitsvaiks ja juhatajat tubliks inimeseks.

◍

15. oktoobril käisime koos Kaubanduse ja Kaupade Kvaliteedi Riikliku Inspektsiooni inspektor Kaarin Järviga Puu- ja Köögivilja Kaubastu 6. kaupluse filiaalis Fedjuniski t. 52. Kaubasaalis tundus kõike jätkuvat. Lähemal vaatamisel nägime mittestandardset nuikapsast ja hallitavat keedupeeti. Osa küüslaugust oli kaotanud kaubandusliku välimuse. Kaupluse juhataja Irina Teran põhjendas, et ostjad valivad ja sorteerivad kaupa ise, ega keegi kõlbmatut võta. Nii et vastutulek klientidele. Huvitavaks kujunes kartulivõrkude ülekaalumine. Kartul tuleb valmispakitult (igas võrgus peab olema 3 kg hinnaga 32 kop.) kontelneritega Liiva laost. Kontrolliti 10 juhuslikku võrku. 3 kilo ei kaalunud ükski võrk, puudu oli 100 g ringi, kord rohkem, kord vähem. Sortimendiloetelu järgi ettenähtud kaupadest ei olnud tomatipastasousti, kuivatatud puuvilja ja suhkrut. Ilmnes, et 3. ja 4. septembril sissekantud kaebustele oli seni vastamata. Puudusi ja eksimusi oli enamgi, juhatajal seletusi ja põhjendusi kuhjaga.

Selle võrra, mis müügisaalis vähem, oli tagaruumides üle, näiteks mädanenud viinamarju. Õunamahla kastirivist torkasid silma mõned teistsuguste siltidega kastid. Peidus olid 15 purki Bulgaaria konservtomateid ja 23 purki -kurke. I. Teran põhjendas, et need väikesed varud on müüjatele lõunasöögiks. Pisut üksluine menüü. Nüüd rändasid mustadeks päevadeks kõrvalepandud tagavarad müügisaali.

Veel pilk Kuusalu kolhoosi lillekauplusse (Vaksali 9). Müügilt puudusid 125 III sordi roosi hinnaga 60 kop., 7 III sordi kallat hinnaga 75 kop. ja asparaaguseoksad. Tüssata püüti alpikannipoti müümisega. Üheaegselt olid müügil kahe erineva hinnaga tomatid (kolhoosist saadud tomatid hinnaga 1 rbl. 20 kop. ja komisjonitomatid hinnaga 2 rbl.) Komisjonihinnaga tomatit oli saadud kokku 64 kg. Kontrollimisel selgus, et alles oli neid 80 kg ehk saadud kogusest 16 kg rohkem (arvestamata igapäevast läbimüüki). Müüja-dekoraator Maria Rehemäe seletas lõikelillede puudumist oma lohakusega. Kuidas aga kallimaid tomateid seda rohkem juurde tuleb, mida rohkem neid müüakse, jäi üldse seletamata. Nüüd ootab teda distsiplinaarkaristus.

◍

Kõigi nelja kontrollkäigu puhul oli tegemist petmistega. Põhjendati petust küll hajameelsuse, küll aja- või tööjõupuudusega, lohakusega jne. Siiski jääb mulje, et ühed inimesed tahavad teiste eest süüa ja pettusega elada.

RIINA VALMSEN

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Mõtteid „Ehatarest"

Kaasmaalase lugejakirja puhul „Ehatare" ainetel tahaksin jagada oma muljeid ja arusaamisi sellest puhkekodust. Mina ei olnud „Ehatare" plaanitsemise juures, aga oma elukutse tõttu tean, kui raske, head tahtmist ja peaaegu üliinimlikku energiat nõudev on ühe niisuguse asutuse rajamine ja käimapanek. Suure osa sellest energiast võtab asutamise, ehitamise jne, lubade saamine valitsuselt selle reeglite ja regulatsioonide rägastikus, kõnelemata tavalisele inimesele arusaamatust bürokraatiale omasest negativismist. Kui „Ehatare" tuli ellu nagu „Home for Senior Citizens", siis ei olnud see minu arusaamist pidi ettenägelikkuse puudusest, vaid tarbest võtta valitsuselt vastu, mis anti (parem pool muna kui tühi koor, nagu ütleb vanasõna).

Kas on võimalik, et veel ei ole üldiselt teada eestlaste hulgas, et Eesti Abistamiskomitee ja „Ehatare" administratsioon töötavad intensiivselt „Ehatare" laiendamise loa saamiseks? Kas ei käida koosolekutel? Ilmsesti ei olda teadlik faktist, et seadusega „Home for Senior Citizens" ei tohi oma peale võtta „Nursing Home'i" funktsiooni ilma vastavatele regulatsioonidele kohandumata (näit. personali arv ja väljaõpe, ja muud meditsiinilised ning ehituslikud nõuded). Mis puutub arvustaja pahameelde originaalses artiklis ilmunud väljenduse üle „. . . . kus vananevad elanikud vajavad rohkem abi kui see on Ehatare ülesanne ja otstarve . . ." (Arvustaja rõhutades sõna ÜLESANNE), siis näib, et tegu on lihtsalt vähem õnnestunud sõnavalikuga, mitmeti tõlgitsetava, ja kindlasti mitte „Ehatare" suhtumisega oma elanikesse.

Kes on lähemalt tuttav olukorraga näeb, et „Ehatare" ennastsalgav personal teeb kõik, mis on nende võimuses, et mitte oma elanikke välja saata ja töötab kaugelt üle oma „põhiliste ülesannete" selle vältimiseks. Au neile selle eest.

„Extensive Care Fund" „Ehatares" loodi ühe äsjasurnud väärika eesti naise tütre poolt selleks, et hõlbustada oma inimeste hulgas elamise võimalust „Ehatare" eestlastele. Tänuväärne samm.

Hea kaasmaalane, kus viga näed laita, sääl tule ja aita. „Ehatare" ootab Sind!

H. AST, M.D.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuslikku tegevust toetasid oma majandusliku panusega novembris 1985 alljärgnevad kaasmaalased:

Aasa, V. Hamilton, Ont; Aarma, A. Montreal, Que.; Aavik, Helmut & Evi; Aloe, Emilie; Altosaar, Heino Montreal, Que.; Altosaar, Arnold St. Cath., Ont.; Arro, Endel Hamilton, Ont.; Arro, Jaan & Helle; Aun, Karl & Enda.

Barylski, A.; Birk, Ilmar; Blumberg, Evald.

Dobrovics, Viivi.

Eesti Abistamiskomitee Kanadas; Eilau, Johann & Heljo Vancouver, B.C.; Elb, H. & E.; Elken, Ene; Ernesaks, N.; Esop, Agathe Ottawa, Ont.; Ester, Selina Burlington, Ont.; Estra, T. Burlington, Ont.

Haljaste, V. Hamilton, Ont.; Hallik, M. & H. Gilford, Ont.; Hansson, Ants & Hilja Surrey, B.C.; Härmatare, Leonida; Herta, Ludig; Hess, Gerhard & Pille Kitchener, Ont.; Hommik, H. Whitby, Ont.

Ilmas, Irene; Irs, Albert & Ellen; Isberg, Mathei & Leida Dunville, Ont.

Jaanimägi, August; Jaason, H. Guelph, Ont.; Jaason, Ulo Sudbury, Ont.; Järve, Enno White Rock, B.C.; Järvlepp, E. Ottawa, Ont.; Jensen, M.; Jõgar, Enn St. Laurent, Que.; Jürisson, Otto Jordan Stn., Ont.; Jürnas Jüri & Ella.

Käärmann, hr. & pr. Erdi; Kaarna, A. Vancouver, B.C.; Kaarsoo, Hilda Winnip.,Man.; Kabur, Maie; Kaigas, Astrid; Kalda, Andrei & Rita Th. Bay., Ont.; Kaldma, Alviine S.S.Marie, Ont.; Kalev, Peeter Calgary, Alta.; Kalkis, E.; Kalkun, Ed. Vancouver, B.C.; Kalm, dr. & pr. Toomas; Kalvik, E.; Kanger, F. Montreal, Que.; Kangur, K. Hamilton, Ont.; Karm, Irene & Endel; Karu, Julius; Karuks, A.; Kasevälja, K.; Kask, Leida; Kask, Maie & Silver; Kass, Artemi; Kass, Peeter; Kaunismaa, A.M. & S.; Kaunismaa, Olev Unionville, Ont.; Kaunismaa, Marta; Kesker, hr. &pr. Hugo; Kiima, Leo Sudbury, Ont.; Kiis, Jaan Doll. des Ormeaux, Que.; Kink, Edgar Hamilton, Ont.; Kippar, A.; Kirst, J.; Kivi, A.; Kivi, Arnold & Niina; Kivik, J. & M.; Kivioja, O. Winnipeg, Ont.; Kivirahk, John St. Cath., Ont.; Kivistik, E. St. Cath., Ont.; Klaas, J.; Klaas, Juhan; Klemmer, Juhan & Elsa Udora, Ont.;Köbler, V. Kitchener, Ont.; Koger, F. Hamilton, Ont.; Kõiv, Ants Cambellford, Ont.; Kokker, E. Montreal, Que.; Kolaczek, Silvia Kingston, Ont.; Kollina, Richard; Kont, Jaan & Ivi New Glasgow, N.S.; Koppa, Arnold Winnipeg, Man.; Korb, H. Burks Falls, Ont.; Kõresaar, Maimu & Victor; Kõrgemaa, J.; Korp! Fraternitas Estica; Kriisa, Paul; Kristal, Paul & Juuli; Kruus, Evald Thunder Bay, Ont.; Kuhlberg, Mariette Dunnville, Ont.; Kulama, K. Nipigon, Ont.; Kuld, H. & S.; Küng, Konstantin; Künnapuu, Rein; Kurvits, I.; Kuslapuu, Herta; Kuus, Alfred; Kuut, Rudolf; Kuutan, Evald; Laaman, Ottomar Elora, Ont.; Lääneranniku Eesti Org. Liit; Laar, Lydia; Laas, Arnold St. Ann, Ont.; Laende, Max Sharon, Ont.; Laur, dr. Ants Montreal, Que.; Laur, Edith; Lauri, Enno; Laurimaa, I. Grimsby, Ont.; Leemet, M.; Leesnurm, Erich Noranda, Que.; Leetma, Evald & Anna; Leinveer, V. Hamilton, Ont.; Lellep, Alfred & Ingel Castleton, Ont.; Lentsius, H. Barrie, Ont.; Lepik, O.; Lepson, A. Hamilton, Ont.; Lillepõld, E.; Lind, Adolf Hamilton, Ont.; Lootus, Evald; Lübek, Ants & Helly S.S. Marie, Ont.; Luhaäär, A. Massey, Ont.; Lupp, Jaak; Maasik, Artur Sault Ste. Marie, Ont.; Maepea, Paul Th. Bay,

Maasik, Artur Sault St. Marie, Ont.; Maepea, Paul Th. Bay., Ont.; Magiso, Ants & Aino; Malberg, Ants & Magda Hamilton, Ont.; Mänd, Agnes & Herbert; Mankio, Linda; Marley, Toomas & Katrin; Matiisen, Arnold Eckville, Alta.; Matiisen, Rita Red Deer, Alta.; Meema, H.E.; Meidla, O. Pefferlaw, Ont.; Mellikow, August St. Cath., Ont.; Mesila, Magda; Mets, Arnold, Sudbury, Ont.; Mets, Arthur; Metski, V. St. Cath., Ont.; Metslang, R.; Miil, Ed. St. Cath., Ont.;Moks, Hans abik.; Mölder, H. Sudbury, Ont.; Möldre, Peeter & Aime Lachine, Que.; Möller, Agnes Pefferlaw, Ont.; Mullaste, V.; Mutso, Hedvig Verdun, Que.

Nassar, Asta; Nielander, Alfred Pefferlaw, Ont.; Nielsen, Maria Sudbury, Ont.; Niidas, Helmut; Niitenberg, Magda; Nõmm, August & Vilma; Nõmmik, A.; Northey, pr. L. St. Cath., Ont.; Nurming, S. & M.

Ollino, Karl & Vilja; Ott, Kaljo & Ellen S.S. Marie, Ont.; Õunapuu, Arne Thunder Bay, Ont.

Paabo, Henn Pierrefonds, Que., Pääbo, Olga Pefferlaw, Ont.; Paara, Heikki; Pae, K. Vancouver, B.C.; Pahapill, Helene & Julius; Pajo, E.; Pajur, August; Pallas, A, Surrey, B.C.; Paloots, Gustav & Jenny; Pärtelpoeg, Raymond Gilford, Ont.; Pedel, Aino & Mart; Peepre, Leida Guelph, Ont.; Pello, Aino; Peterson, Harold Mt. Royal, Que.; Peterson, Erica; Piigli, Valter; Pintman, O. Welland, Ont.; Pirosok, Leo Laval, Que.; Pohlak, M.; Poltov, O. Hamilton, Ont.; Pormeiester, Karl; Prants, Meeri; Priidik, K.; Puhm, Juta; Purje, Maimu Udora, Ont.,

Raa, Marta; Rabadik, Else; Rae, Tarmo; Rammo, Eva Hamilton, Ont.; Randlepp, Leida; Randsalu, Jaan Hawkestone, Ont.; Ratas, Evald; Raudkivi, Helmi; Raudsepp, Karl Haakon & Senta Markham, Ont. Raudsepp, Karl & Ellen; Raudsepp, A. London, Ont. Raudsepp, Veronica Victoria, B.C.; Reima, Ernst London, Ont.; Reintamm, A. Hamilton, Ont.; Relvik, Valter; Riga, Udo Montreal, Que.; Riisen, A. Ancaster, Ont.; Riko, Helmuth; Ristmäe, Oskar; Romet, Jaan; Roost, Albert; Rosenberg, H.; Rosin, hr. & pr. John; Ründva, Henn & Helmi; Rungi, Arno Pt. Colborne, Ont.; Rüütel, Konstantin Winnipeg, Man.

Saak, Salme; Saar, Erik & Ingrid; Saarits, R. Burlington, Ont.; Saarna, prk. K.; Sadul, Valden; Saidla, T. Ottawa, Ont.; Salurand, Enn & Klaudia; Sauks, Arvo A. Callander, Ont.; Selimets, Rudolph; Sepa, L.E.; Siimson, A. Sudbury, Ont.; Sildva, Harry; Sillamaa, Marta & Leo; Silm, O.; Simisker, A.; Sinberg-Snieckus, Pauline Elora, Ont.; Sinisalu, L.; Solom, R.; Solu, E. & M.; Soomet, Valdur Montreal W., Que.; Soosaar, Jaan; Soosalu, A. Hamilton, Ont.; Spirka, Magda & Valter; Steinberg, Amanda Th. Bay, Ont.;Sultson, H. Montreal, Que.; Suurmann, S.

Talback, Edvin & Ingrid Ottawa, Ont.; Talvak, Rein Oshawa, Ont.; Tamberg, L.; Tanim, H. Montreal W., Que.; Tamm, Ivika & Eero; Tamm, Martin & Linda; Tamm, V. Codrington, Ont.; Tamm, Valmar Canges, B.C.; Tammark, Rudolf Pierrefonds, Que.; Tampõld, L.; Tapp, E. Windsor, Ont.; Tedder, Helmi A. Brantford, Ont.; Teder, Harald; Teose, I. Montreal, Que.; Terts, Elli; Tiislar, Herman; Toome, H. & L.; Toomes, Inga & Tarvo; Tooming, Aadu; Toomsalu, Paul Napanee, Ont.; Toomsalu, Helmar; Tubro, H. & L. Thunde Bay, Ont.; Tuul, Leonhard Castleton, Ont.

Uibopuu, O. & E.; Uustallo, Albert Shanty Bay, Ont.

Väärsi, E.; Vaher, Karl; Vahi, Alvine Stayner, Ont.; Vahi, Einar; Vahtra, Karl & Elita; Vaino, H.I.; Vainu, Inna & Gus; Vanema, Koit N. Vancouver, B.C.; Varangu, K. Niagara Falls, Ont.; Vares, Oskar & Alma Aurora, Ont.; Varma, Leida Vancouver, B.C.; Veelma. Aleksander Woodlawn, Ont.; Veidenbaum, S.; Vellend, Theo; Vent, Marta Fort Albany, Ont.; Vesk, E.; Viia, Oskar; Viigi, Ed.; Vilk, pr. Alide Montreal, Que.; Villem, A.; Villem, Juri Durham, Ont.; Villmäe, Ülo; Vilu, Karl; Vilumets, Vera; Vilums, E.; Virkus, H. Niag. on the Lake, Ont.; Voltre, R.

Wallaste, Evald; Walter, N. & W.S.

HEAD KAASMAALASED, JÄTKAKE OMA PANUSE SAATMIST.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

N. Liit sõdib Angoolas Kuuba sõduritega

Ajakirjanduses on tavaliselt väga vähe juttu kommunismivastasest võitlusest Angoolas. Järgnedes UNITA kutsele Viibis Peter Worthington kuu aega vabastatud Angoola osas ja kirjeldas olukorda „Financial Post'is," „National Review's", „Wall Street Journal'is" ja Torontos peetud kõnekoosolekul.

Shveitsi haridusega Jonas Savimbi on juhtinud võitlust marksismi ja Kuuba sõjaväe vastu 1975. aastast alates väga piiratud välisabiga ja kontrollis 1985. aastast suvel täielikult umbes 250 000 ruutmiililist ala Angoola lõuna- ja idaosas. Ülejäänud kahes kolmandikus Angoolast tundsid UNITA sisside tegevuse tõttu valitsuseväed ja kuubalased end kindlana vaid paremini kaitstud suuremates linnades ja õliväljade piirkonnas. UNITA-l on elanike poolehoid ja hoolimata kuubalaste soomusvägede ja lennuväe ülekaalust olid vabadusvõitlejad võidukad. Savimbi seletuse järgi oli tema käsutuses 24 000 meest regulaarväge ja 36 000 sissi. Nad kasutasid peamiselt Kalashnikov AK-47 rünnakupüssi, mida peetakse palju usaldusväärsemaks Kanada sõjaväes kasutatavast NATO-FN püssist. Vaatamata UNITA võitlejate leidlikkusele, nagu kahest purustatud tankist uue tanki ehitamine, oli neil puudus õhutõrje ja tankitõrje relvadest, mis pidurdas nende edasitungi. Valitsusevägesid toetasid 25 000 kuni 40 000 kuubalast.

UNITA võit oleks määratu tähtsusega Aafrikale ja võib-olla isegi kogu maailmale, sest see oleks esimene võit antikommunistliku vastupanuliikumise poolt ja kutsuks esile respekti ja järeletegemist. Kahjuks on sellest väga hästi teadlik ka vastaspool ja, nagu hiljem sama piirkonda külastanud E. Margolis kirjeldas „Toronto Sun'is", on Kuuba soomusvägesid palju suurendatud, on kasutusele võetud ründehelikopterid ja juurde toodud nii palju MIG jahilennukeid, et Lõuna-Aafrika lennuvägi arvatavasti edaspidi UNITA-t ei abista. Valitsusevägesid ja kuubalasi juhivad nüüd Nõukogude Liidu ohvitserid ja UNITA on sunnitud taganema. Mõlemad, Margolis ja Worthington, juhtisid tähelepanu sellele, et Angoola valitsuse peamine sissetulekuallikas on õli ja seega Põhja-Ameerika tarbija, kes kasutab Gulf'i produkte ja maksab punase sõjaväe varustuse ja palgad. Gulf on isegi teinud ettemaksu Angoola valitsusele, mis võimaldab neil sõjalisi kulutusi suurendada!

Ühenduses Margolise artikliga juhtis üks lugejakiri tähelepanu Gulf'i omamisele Chevroni poolt, mida juhib Trilateral Commission'i liige George M. Keller. Mitmed raamatud, nagu väga ulatuslik prof. Carrol Quigley „Tragedy and Hope", selle kokkuvõte W. Cleon Skousen'i poolt „The Naked Capitalist" nime all, ja laiemalt tuntud Gary Allen'i „None Dare Call it Conspiracy", tõendavad kommunistlike rezhiimide finantseerimist läänemailma poolt. Kas on aeg boikoteerida Gulf'i?

A.R.

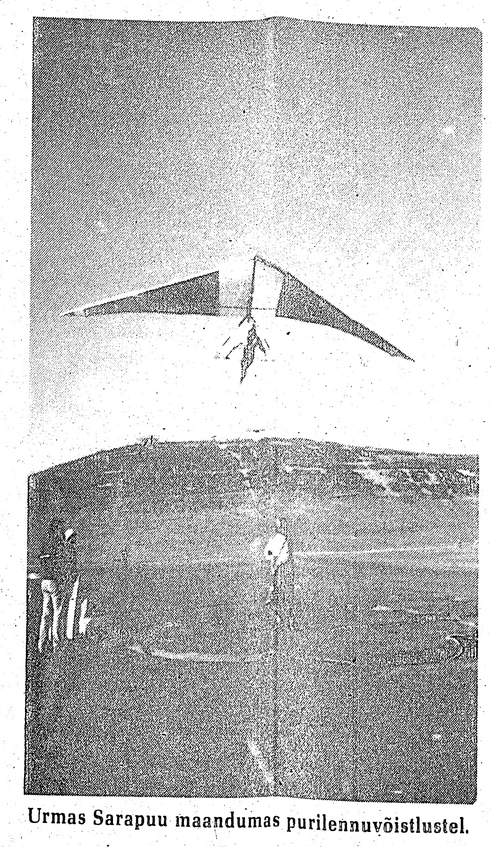

Urmas Sarapuu maandumas purilennuvõistlustel.

Eestlaste 21-ne spordiala

Purilend

21-ne spordiala, mida eestlased Kanadas harrastavad, on purilend. Teadaolevatel andmetel on selle spordiala sportlasi kaks. Üks nendest, Urmas Sarapuu, kes elab Torontos ja võistleb „Hang Glider'i" tüübilise lennukiga ja teine Valdur Pille Quebec'ist, kes hiljuti Kanada meistrivõistlustel „Two Light" — tüübilise lennukiga saavutas neljanda koha.

Küsitlesin hiljuti Urmas Sarapuu'd tema huvi tekkimisest ja tegelemisest selle spordiga. Kord 14-ne aastasena televisiooni kava vaadates nägi kuidas Californias lennukid ilma mootoriteta õhus lendasid ja ükski nendest alla ei kukkunud. Sai sellest niivõrd vaimustatud ja teatas isale, et tahab mina lennukooli, kus sarnast lendamist õpetatakse. Õnnetuseks aga selle küsimuse arutamist juhtus ema pealtkuulama ja pani kohe oma veto peale. Lennuõppimise asemel hakkas ta siis lugema purjelennukite valmistamise ja lende kirjeldavaid raamatuid ja nende järele hakkas ehitama endale väikseid lennukite mudeleid, millistega ta siis õhus hakkas katsetama.

Hiljem, olles juba 20-ne aastane, sõitis kord ühel nädalalõpul koos sõbraga Udora'sse, kui juhtus nägema purilennukit õhus tiirlemas. Jätsid auto teeäärde ja kõndisid lendajale lähemale. Lennuki maandumisel küsisid lendurilt, kas ta oleks nõus neid õpetama. Lendur nõustus ja nõudis õpetamise eest kümme dollarit tunnis. Alustasid samas kohe õppimisega. Piloot esialgu selgitas lendamist teoreetiliselt ja sellejärele demonstreeris seda praktiliselt. Õpilastel juba esimesed katsed õnnestusid, ainult ta sõbral oli esimese maandumisega väikene äpardus, sest see toimus lähedalolevas jões. See mõnetunniline õppimine oli Urmas Sarapuu'l ainukeseks lennukooliks. Sel ajal ei olnud purilennukeid Kanadas kuskilgi müügil ja tal tuli see endal valmistada. Omatehtud joonise järele valmistas lennuki kereks alumiiniumi torudest raami ja purjedeks kasutas purjeriiet. Nelja päevaga oli lennuk valmis ja selle materjal läks maksma 250 dollarit. Esimene omavalmistatud lennuk oli siiski üsna algeline ja sellega ei olnud võimalik pikemaid lende sooritada. Tegi uue joonise ja valmistas selle järele teise. See õnnestus ja sellega alustas ka juba võistlemist. Hiljem sai tellimisi ja hakkas neid ka teistele valmistama. Sel aastal valmis tal juba kolmekümnes lennuk.

Pärast High School'i lõpetamist hakkas õppima arhitektuuri ja õppevaheaegadel valmistas lennukeid ka juba ameerika kompaniidele. On võistelnud Kanadas ja Ühendriikides ja saavutanud rohkelt auhinde.

Purjelend hakkas Kanadas eriti populaarseks muutuma alates 1970 aastast ja Ontario's on selle arendamiseks ja võistluste korraldamiseks moodustatud keskliit.

HARALD RAIGNA

Legendaarne Kihnu Jõnn

KIHNU JÕNN

Alates meresõitu 1927.a. kevadel, õnnestus mul saada Tallinna sadamas ühele hiidlaste kaljasele. Vaatamata, et ma ei olnud merel varem sõitnud, võeti mind nooremaks madruseks, arvatavasti sellepärast, et olin varem purjelaeva näinud pildil. Järgmisel päeval võeti teine lisaks, kipper ütles poisile, kes samuti algaja , võtan teid sellepärast, et teil head kõverad jalad ja sobite hästi logiks. Meie kaks algajat üldse ei teadnud, mis asi see logi on. Juba mõne päeva pärast selgus, milleks meid vaja oli. Olime tugevama kehaehitusega poisid ja tuli kohe tööle asuda, algas telliskivide pealelaadimine. Tallinnas toimus see oma meestega, kuid Helsingis sadamatööliste poolt ja nii käisime suve kestel 8 reisi.

Kui veidi vaba aega oli, siis meile õpetati vanemate madruste poolt igasuguseid tarvilikke töid laevas, näidati sõlmede tegemist, purjede õmblemist jne. Kuid kogu aeg räägiti vanadest kuulsatest meresõitjatest ja nende vägitegudest. Eriti räägiti ühest mehest ja seda kutsuti Kihnu Jõnn'iks. Hiljem, kui merd sõitsin, selgus, et eesti meremeeste seas ei leidnud mitte ühtki, kes ei olnud kuulnud sellest mehest imelugusid, kuid vähesed teadsid ta õiget nime.

Enne Esimest maailmasõda oli palju neid laevajuhte, kes ilma igasuguse teoreetilise ettevalmistuseta sõitsid kaptenina, mitte ainult Läänemerel, vaid Põhjamerel ja isegi ookeani-sõidus. Nad said need õigused pikkade aastate kestel omatud meresõidupraktikaga. Vahel osutusid ka nende teadmised puudulikuks ja sõideti hea õnne peale.

Kõige tuntum neist oli legendaarne kihnulane, kapten Enn Uetoa, hüüdnimega Kihnu Jõnn. Tema kohta on vanade meremeeste seas niipalju jutte, et on raske kindlaks määrata, kus lõpeb tõde ja algab „rahvaluule". Tema „kangus" seisis selles, et ta ilma igasuguse teoreetilise ettevalmistuseta tuli laeva juhtimisega sama hästi toime kui need, kes olid merekoolis käinud. Mõned vanad meremehed teadsid, et ta olla siiski merekoolis käinud, vaid poolteist päeva, siis löönud käega ja läinud minema, öeldes, et talle hakatud kuivamaa rehnukit õpetama, tema aga tahtnud õppida mererehnukit.

Kaptenina ei sõitnud Jõnn mitte salaja, vaid talle oli antud vene valitsuse poolt diplom kauaaegse laevajuhi praktika tõttu. „Kõige kangema" kapteni diplomi õigused, millele oli kirjutatud, et kapten Enn Uetoa'l on luba juhtida ja käsutada „kõiki laevu, kõigil meredel". Jõnn oli tubli meremees ja oskas end igal pool maksma panna.

Olgu siin mõned lühilood Kihnu Jõnnist.

1. Ühel hilissügisel tühja laevaga Pärnu sõites, et laeva talvekorterisse panna, tuli jää peale. Jõnn ei pääsenudki sadamasse ja jäi umbes paar kilomeetrit sadamast eemale. Laev jäi jäässe kinni, ei hakanudki selle pärast muret tundma. Ta läks Kihnu ja tõi sealt sepa tööriistad, tegi laevast sepikoja, kus Pärnu, Häädemeeste-Heinaste üle mere sõitjatel hakkas hobuseid rautama. Elas talve läbi laevas ja kui jää lagunes kevadel, hakkas Jõnn laevaga liikuma.

2. Kord ehitanud Jõnn endale laeva Häädemeeste rannal, olnud aga ostnud ainult ühe puu, millest teinud laeva kiilu. Hiljem toonud metsast ise puid ja pannud kohe paika. Küll käidud Jõnni passimas, et leiaks mõne tembeldamata puu, et saaks Jõnni kimbutada, aga juba laeva külge pandud plankudel ei olnud näha templit ja nii saanudki laev lõpuks valmis.

3. Kord sõitnud hulk väikseid laevu Meemeli salakaupa tooma. Jõnn sõitnud oma laevaga lootsiks ees. Tagasi tulles võetud mehed kõik kinni. Hakatud Jõnni pingutama, et kas sul veel küll ei ole sellest, et ise vead salakaupa, või veel teisi ka juhtimas. Jõnn vastanud: „Mis ma neist juhin, sinna oskab igaüks minna, mine nagu mütsi sirmi mööda."

4. Jõnn käis kord parklaev „Simon'iga" üle Atlandi Ameerikas; olevat olnud raske sõita, sest ta ei osanud sekstanti tarvitada. Kord tulnud tüürimees tekile, sekstant käes, Jõnn käsutanud tüürimehe kogu sekstandiga tagasi kajuti, öeldes: „Viska üle parda; mina oma laevas niisuguseid searangisid ei salli." See olnudki vanaaegne puust sekstant. Ameerikasse sõites kihutanud Jõnn oma laevaga samas suunas sõitva Rootsi parklaeva järele. Kuna Jõnni laev oli kiirem, siis tal tulnud vahetevahel purjesid vähendada, et mitte mööda sõita.

Tagasi Euroopa sõites, sõitnud Jõnn kompassi logi järele, tahtnud tulla Inglise kanali, kuid sattunud aga ümber Inglismaa põhjaotsa Norra randa. Selle peale Jõnn kirunud, et Goldströmi nägu vedas viltu.

5. Kihnu Jõnn teadis ka paljusid meremeeste ebausukombeid ja ta olevat neist hoolega kinni pidanud. Väga tihti olevat Jõnnil tegemist olnud laeva vaimu Kottermanniga. Sellega olevat Jõnn hästi hakkama saanud, sest tundis Kottermanni harrastusi ja kombeid põhjalikult.

Kui keelemees oli Jõnn väga vilets, olevat osanud vaid paar sõna saksa keelt, kuid siiski sai ta igal pool hakkama. Ka eesti keel oli tal vilets. Kord kirjutanud Kopenhaagenist oma peremeestele, et ostnud laeva meeskonnale „siia jalku". Laevaomanikud olid kaua aega mõelnud, et mida moodi need siia kala jalad võiksid olla, mis Taanis väga odavad.

Jõnn oli olnud tark ja praktiline meremees. Kui mõni laev vanaks muutus ja keegi enam sõita ei tahtnud, siis läinud Jõnn sellega reisile, ise kiitnud: „Küll see on aga hea laev, läheb nii et meri põrub." Jõnn sõitis alati viletsate laevadega, millised ainult suure pumpamisega vee peal seisid. „Cophandel" vajunud nii kõveraks, et Jõnni kühmu tagant pole enam nähagi. Jõnn aga kiitnud: „Küll on hea laev, mida kõveramaks ta vajub, seda kiiremini hakkab liikuma."

Kihnu Jõnni viimane laev oli saarlaste parklaev „ROC CITY", millega vana merekaru hukkus Põhjamere voogudesse. „ROC CITY" sõitis oma viimase reisi kapten Uetoa juhtimisel Läänemerelt Inglismaale. Teel sõitis talle Taani aurik sisse. Vigastus parandati, kuid nähtavasti suure põrutuse tõttu hakkas laeva teine külg lekkima, Põhjamerel tõusis torm ja tugevad lained murdsid laeva küljest kajuti lahti. Sellelt pääses muist mehi eluga Taani randa. Osa mehi ja ka vana kapten hukkusid. Hiljem leiti Kihnu Jõnni laip Taani rannast. Ta oli sidunud end masti külge ja koos mastiga kandsid lained ta randa.

Taani laevamaaklerid, kellega ta palju oli läbi käinud ja kes tundsid teda hästi, korraldasid Jõnnile korralikud matused ja sängitasid vana merekaru Taani mulda puhkama.

Mälestus temast kui meie merendusajaloo legendaarsemast isikust elab meremeeste seas edasi.

Olen kindel, et nii mõnigi vana kapten, kes elab Torontos, teab Kihnu Jõnnist mõne toreda loo.

ALDO

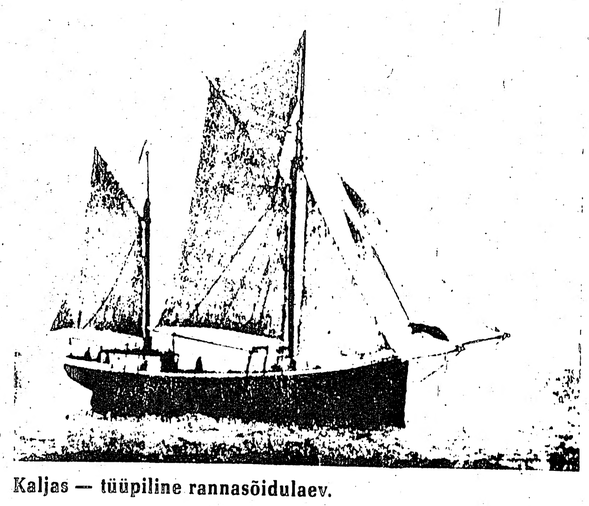

Kaljas — tüüpiline rannasõidulaev.

NÄDALAKROONIKA

WASHINGTON — President Reagan teatas, et rakendab majanduslikud sanktsioonid Liibüa vastu, kuna Liibüa juht Moammar Khadafi pidi olema olnud nende terroristide ettevalmistamisega seotud, kes enne jõulupühi ründasid rahulikke seisjaid Rooma ja Viini lennuväljal. 19 isikut sai surma ja üle saja haavata. Nende seas mitmeid ameeriklasi. Koos sanktsioonide rakendamisega president tegi korralduse, et kõik Liibüas elavad ameeriklased lahkuks sellelt maalt. Kes seda korraldust ei täida saab karistada.

PRAHA — Pärast seda kui vene tankid likvideerisid „Praha kevade" 1968.a. saadeti Aleksander Dubček Bratislavasse, kus elab tugeva venelaste valve all. Valvuritena ei usaldata tshehhe ega slovakke, need võivad Dubčeki vabaks lasta ja „Praha kevade" võib hakata taas haljendama.

LIMA — Peru valitsus riigistas ameeriklastele kuuluva õlitööstuse põhjusel, et ameeriklased olla võtnud liiga kõrget vahekasu. President Alan Carcia on lubanud maksta ameeriklastele tasu võõrandatud õlitööstuste eest.

OTTAWA — Kanada riiklik tv-jaam CBC kavatseb oma programmi tulevikus koosdada 90% kanada elust, tegevusest ja kunstilistest ettekannetest. Ainult 10% võetakse USA tv-programmidest. CBC president loodab, et teised era tv-jaamad Kanadas hakkavad tegema sama. Sellega tv-jaamad hakkaks viljelema rohkem Kanada teadust, tehnikat ja kultuuri.

OTTAWA — Peaminister Brian Mulroney on otsustanud mitte edasi minna valitsuse ja parlamendiliikmete palga tõstmise kavaga. Ta on otsustanud jätta nende palgad nagu nad on.

OTTAWA — Viimase gallup-uurimise kohaselt peaminister Brian Mulroney partei populaarsus on jälle langenud ja esimesele kohale on tulnud esimest korda pärast viimaseid valimisi liberaalide partei, 38%. Teisel kohal on konservatiivid, 37% ja kolmandal kohal on uusdemokraadid 25%.

OTTAWA — Edmontoni lähedal avati maailma kõige suurem ostukeskus. Selle üldine pindala on 110 hektarit, sisaldab 400 äri, 12 restorani, liuvälja ja palju muud. Ehitus läks maksma 1,2 miljardit ja ehitajateks olid 2 venda Iraanist. Nendel on kavas hakata ehitama ka USA-s samasuguseid ärikeskusi.

TORONTO — Vastav uurimus siinses ajalehes näitab, et rahva arv Aafrikas aina kasvab. 1950.a. elas seal 215 miljonit inimest, 1980 oli elanikke juba 452,6 miljonit ja ennustuste kohaselt seal võib olla aastal 2000 824 miljonit elanikku. Aastatel 1961-70 toitainete produktsioonitõusis 0,9%; 1971-79 toiteainete produktsioon langes 1,9%, 1980-84 aastatel importeeriti toitaineid US $1,89 miljardi väärtuses ja 1985.a. US $12,45 miljardi väärtuses. Olukord Aafriaks võiks parraneda, kui aafriklased õpiksid niisutama oma põllumaid juutide eeskujul ning arendaksid samasuguse põllukultuuri kui on kasutamisel Iisraelis, märgivad juudid.

MAROKO – Araabia riikide välisministrite konverentsil Iraagi välisminister Tareq Aziz mainis, et Iraagi valitsus on valmis istuma ühise laua taha Iraani valitsuse esindajatega läbirääkimisteks sõja lõpetamiseks Iraagi ja Iraani vahel. Iraagi valitsus nõustuks sõjaliste jõudude tagasitõmbumisega sõjaeelse riigipiiri taha.

Iraagi president Saddam Hussein on lisanud sellele, et tema sooviks on taastada hea vahekord Iraaniga.

OTTAWA — Jõulueelsel vastuvõtul peaminister Brian Mulroney residentsis, 24 Sussex St., oli üheks kutsutud külaliseks endise Kanada peaministri endine abikaasa Margaret.

Ta oli vaimustatud sellest, kuidas proua Mulroney oli lasknud oma residentsi ümber kujundada. Eriti sai Mila kiita võrratu sisedekoratsiooni kujundamise eest.

OTTAWA — Opositsioonijuht John Turner, kes omab nüüd suurema populaarsuse kui peaminister ja tema partei, kavatseb suve jooksul koguda $5 miljonit, et juhtida parteid parlamendis, ette valmistada partei konverents, mis leiab aset novembris, viimistleda partei poliitiline programm ja seda selgitada rahvale.

LONDON — Inglismaa suuremad lennujaamad on võetud tugeva politsei ja sõjaväelise valve alla. Teiste maade valitsused on korraldamas samasugust valvet oma lennujaamades kuulduste alusel, et Liibanonis on stardivalmis uued terroristide grupid uute atentaatide korraldamiseks.

Eestlane New Yorgis tänavaröövlite küüsis

New Yorgis Bronxi linnaosas elunev pensionär Maria Laherand, kes päeva ajal liikus oma kodust lähedasse omnibusside peatuskohta, langes seal kahe neegrinoorukist tänavaröövli küüsi. Tungides bussi ootavale Laherannale kallale, kiskusid nad tal käest rahakoti, põgenedes ohvri appihüüete peale. M.L. oli teel Westchesteri arsti juurde. Tal oli kotis olnud suurem summa sularaha, peale selle mitmed pangatshekid arvete tasumiseks. Juhtumist erutatud, õnneks aga vigastamata, toimetatati ta politseijaoskonda, kust telefoneeriti panka röövitud tshekkide annulleerimiseks.

M. Laherand, kes on arsti lesk ja töötab veel osalise ajaga N.Y. Eesti Majas, kaasaarvatult sealse avaliku raamatukoguhoidjana, langes paar aastat tagasi ka suurema sissemurdmise ohvriks. Arvatavalt ümbruse „etnilised noorukid" olid tema kirikuteenistusel viibides ta majja sissemurdmise teel seal teinud n.ö. puhta töö. Viidi ära 2 värvilist TV-aparaati, kogu hõbeesemeid jm. väärtuslikku. Küsimusele, kuidas saab ennast kaitsta taolise kuritegevuse vastu, vastanud politsei, et laske akendele ehitada trellid ette. Osaliselt New York ongi juba „linn trellide taga", mis märgib elanike hirmu igat liiki levinud kuritegevuse vastu. Palju eestlasi on saanud kallaletungijate käest, kes tänavail tegutsevad tihti salkades, ka peksta.

235 poolakat põgenesid läände

Jõulude ja uusaasta vahelises perioodis toimunud ekskursioonidel jäi Lääne-Saksa sadamais seisvaile Poola laevadele tagasi tulemata 235 isikut. Nad kasutasid võimalust põgeneda läände. Esimene grupp neist põgenes jõululaupäeval Travemündes ootavalt laevalt „Pomeranja", teine ja kolmas grupp järgnesid hiljem Hamburgis ootavailt laevadelt „Wilanow" ja „Lancut". Enamus ärahüppanuist palusid esimestel päevadel Saksa võimudelt poliitilist asüüli, teiste järgnemist oli oodata jätkuvate vaheaegadega, kusjuures arvati, et põgenenute üldarv võis tegelikult kerkida suuremaks.

TÖÖPAKKUMISED

Vajan
LAPSEHOIDJAT
kes tuleks koju 6-kuuse lapse juurde.
Asukoht: Danforth-Jones
Helistada õhtuti 465-9344

17.000 dollarit . . .

(Algus esiküljel)

miimeid Kanada ja maailmarekordeid. Masterite 1984.a. maailmameistrivõistlustel Puerto Rico's J. Roos tuli maailmameistriks kõndimises ja 1985.a. võistlustel Roomas K. Trei saavutas maailmameistri tiitli kaugushüppes. Möödunud aastal Kanada masterite klubivahelistel võistlustel Eesti Masterite Klubi saavutas esikoha ja võitsid suure karika. Nende tubli esinemise tõttu usaldati nende võistluste korraldamine sel aastal Eesti Masterite Klubile. Möödunud aatal alustati klubi teatelehe väljaandmisega, millega informeeritakse liikmeid klubi tegevusest. Senini on ilmunud kaks numbrit ja see saadetakse klubiliikmetele tasuta.

UUED ALAD

Klubi esimees J. Lents teatas, et Toronto kesk ja vanema generatsiooni eestlaskonnas on rohkelt tennisemängijaid, kes soovivad ühineda klubi tegevusega. Koosolek otsustas võtta tennisemäng tegevuskavasse ja selle organiseerimisega alustada juba lähemal ajal. Klubi laekur V. Kõresaar kandis, ette, et Toronto läti ühiskonnas on väga levinud koroonamäng. Mängulaude on võimalik kohapeal saada ja need maksavad 250 dollarit. Otsustati selgitada mänguruumi saamise võimalusi ja sellega seoslikke kulusid. Mõned klubiliikmed soovisid klubi tegevuse raamides alustada murdmaa suusavõistlustega. Üks nendest, olles arvamisel, et see klubi poolt aktsepteeritakse, oli isegi Kanada Suusaliidu Lõuna-Ontario Divisjonile maksnud liikmemaksuna 80 dollarit. Koosolek aga leidis, et selle alustamine on sel aastal liiga hilja ja seda küsimust sel koosolekul ei otsustatud.

HARALD RAIGNA

T.E. Pensionäride Klubi avaldas neljapäeval, 9. jaanuaril Eesti Majas korraldatud lõunasöögil tänu pidevalt klubi ürituste läbiviimisel ja korraldamisel kaasaaidanud abilistele. Foto — O. Haamer

Sport

Eesti masterid USA-s võistlesid

Ühendriikide eesti masterid võistlesid kergejõustikus omavahel möödunud sügisel Long Island'i „Eesti Kodu" spordiväljakul ja üks võttis osa heade tagajärgedega Floridas peetud masterite olümpiaadist, nagu seda märgib 21. nov. New Yorgis ilmuv „Vaba Eesti Sõna".

VÕISTLUSED LONG ISLAND'IL

Võistlused toimusid vanusegruppides ja ainult 70-74 gr. kuulitõukes oli kolm võistlejat ja sama grupi kettaheites ja osaviskes kaks. Kõikidel teistel aladel igas vanusegrupis oli ainult üks võistleja. Jooksudes ja hüpetes võistlusi ei toimunud. Võistlused peeti meetrimõõdustikus ja nendes saavutati järgmisi tulemusi:

Kuulitõuge. 45-49: Aarand Roos — 8,58; 50-54: Nils Parma — 10,13; 60-64: Vold. Vaher — 10,04; 65-69: Mart Neumann — 10,37; 70-74: H. Kruusmägi — 8,52, Helmut Kissa — 8,16; Meinhard Kaju — 7,66; 80-84: Aadu Pikati — 5,26.

Kettaheide. 45-49: Aarand Roos — 20,21; 50-54: Nils Parma 32,61; 60-64: Vold. Vaher — 22,86; 65-69: Mart Neumann 31,36; 70-74: Meinhard Kaju — 19,26, H. Kruusamägi — 17,30.

Odavise. 45-49: 29,62; 50-54: Nils Parma — 37,17, 60-64: Vold. Vaher — 29,00; 65-69: Mart Neumann — 33,98; 70-74: H. Kruusamägi — 19,05; Meinhard Kaju — 16,58.

Vasaraheide. 45-49: Aarand Roos — 23,42; 65-69: Mart Neumann — 24,16.

Kuuli, ketta, oda ja vasara raskused olid erinevad eri gruppide võistlejatele, vastavalt masterite võistlusmäärustele.

MASTERITE OLÜMPIAAD

Peeti möödunud septembris Florida osariigis, Clearwater'i linnas, mis asub Mehhiko lahe ääres, kus 66.a. eestlane Ilmar Uusvell, võisteldes oma vanusegrupis, võitis kolm kuld-, ühe hõbe- ja ühe pronksmedali. Kuldmedalid võitis ta tennisemängus, kus tuli esimeseks üksik-, paaris- ja segapaarismängus. Paarismängus oli ta kaaslaseks Walter Ealer ja segapaarismängus Nenny Steelman. Nende rahvused ei olnud märgitud. Peale selle võistles veel kettaheites, kus tuli teiseks, võites hõbemedali, ja veeremängus, tulles kolmandaks, saavutades pronksmedali.

UJUMINE

Ühendriikides elava eestlase Kurman'i perekonnas on neli tütart, kes kõik võistlevad ujumises. Iris Kurman, 15.a., võisteldes 27. okt. St. Charles'is, Chicago lähedal, saavutas viis isiklikku rekordit: 100 jardi vabalt — 55,0; 200 jardi vabalt — 1:56,79;100 jardi selili — 1:03,62; 200 jardi rinnuli — 2:39,82 ja 400 jardi kompleksstiilis — 4:51,64. Tema noorem õde Lulu 13.a. on võistlustel saavutanud aegadeks: 100 jardi vabalt — 57,0; 200 jardi vabalt — 2:04,1; 500 jardi vabalt — 5:39,1; 100 jardi liblikstiilis — 1:08,1 ja 200 jardi kompleksstiilis — 2:22,2. Vanemad õed: Ursula, 18.a., kes on Cornelli Ülikooli kolmanda kursuse õpilane, on samuti ujunud 7 isiklikku rekordit ja ka Melba, 16.a. võistleb ujumises, nende järjestused võistlustel ei olnud märgitud. Ühendriikides kohalikud väiksemad ujumisvõistlused toimuvad jardide mõõdustikus, kuna nende ujulate pikkused on jardides. Suuremad rahvusvahelised võistlused aga juba meetrimõõdustikus.

H.R.

Kolm endist jalgpallimängijat surnud

Hiljuti suri kolm endist eesti meistrimeeskondades mänginud jalgpallurit. Leonhard Kass suri Eestis 23. nov. 1985.a. Eesti meistriks tuli ta „Spord'i" koosseisus 1931-1933. „Estonia" meeskonnas 1939.a. Eesti rahvusmeeskonnas võistles 53 korda. Võistlemise lõpetas 1950.a.

Vambola Rebane suri aastavahetusel Torontos. Ta tuli Eesti meistriks 1943.a. võisteldes „Estonia" meeskonnas. Torontos, võisteldes „Kalev'i" meeskonnas, tuli Toronto meistriks 1954.a.

Eric Kivilo suri Torontos 4. jaan. Tuli Eesti meistriks võisteldes Tartu „Olümpia" meeskonnas 1940. ja 1942.a.

H.R.

TEADAANNE

EESTI JAHTKLUBI KANADAS korraldab talvise kokkutuleku reedel, 7. veebruaril kell 7.30 õ. Asukohaga Sven ja Tiiu Ehverti kodus, 77 Northdale Rd. Willowdale (Bayview ja 401). Huvitava loenguga ja valguspiltidega esineb hr. H. Kasak – „Purjepaadiga Torontost Bahama sse ja tagasi". Kõik endised, uued liikmed ja purjespordi huvilised on teretulnud. Eelregistreerida V. Gustavsonile tel. 487-0263.

Pensionäride Klubi avaldas tänu

klubi tegevusest intensiivselt osavõtnuile neljapäeval, 9. jaanuaril Eesti Majas toimunud lõunasöögil. Klubi esimees F. Terts märkis, et koosviibimine tahab olla pisut tasuks neile, kes pidevalt on olnud abiks ürituste korraldamisel ja läbiviimisel.

Ajaviitemuusika eest hoolitsesid „Külapillimehed" August Tuvikese juhatusel. Söögipalve pidas õp. Elmar Pähn.

Registreerimisel sai iga koosviibimisele tulija numbri, mis andis võidumõimaluse kümne võidu loosimisel 83 külalise vahel.

Tantsu vaheaegadel esitas F. Terts A. Vihalemma „Kokkuvõte küsimärgi all" ja Kimberg-Kotkas'e raamatust „Pilve all ja pilve piiril", „On kahju" ja „Talve ilu".

Tantsupõrand kippus vahel jääma kitsaks, „Tibutants" on juba muutumas rahvatantsuks. Ühislaulu „Noorus on ilus aeg" lauldes pühkis mõnigi salaja pisara laugelt, kuid „Nagu linnu tiivul" viis minema sentimentaalsuse.

O.H.

Enn Alfredi võlausaldajad said aruande

Möödunud nädalal said maksujõuetuks tunnistatud advokaat Ernest E. Alfredi võlausaldajad firmalt Clarkson Gordon Inc. lõpparuande, mis näitab, et välja makstakse 3,7983 protsenti saadaolevatest summadest (ümmarguselt 3,8 c igalt dollarilt), millest võetakse maha veel 5 protsenti riigimaksu. Eelistatud võlausaldajad, Toronto-Dominion Centre ja tulumaksuamet, saavad väljamaksu 100 protsenti, miinus riigimaks.

Ernest J. E. Alfredi varanduste likvideerimisest ja saada olnud summadest laekus 144.941,33 dol., millest kuludeks (trusteedele 24.000 dol.) ja muudeks väljamaksudeks läks 65.957,46 dol. Jagamiseks võlausaldajatele jäi 78.983,87 dol. Eelistatud võlausaldajad (üür, maksud) esitasid nõudmise kokku 3.584,57 dol. suuruses, teiste võlausaldajate nõudmised olid kokku 1.985.080,94 dol. millest maksti välja 75.399,30 dol. miinus 5% maksu valitsusele).

Võlausaldajaid oli 123, neist poolsada eestlast. Saadaolevatest summadest on suurim 100.000 dol., millest makstakse 3.608,38 pärast riigimaksu mahaarvamist. 47 võlausaldajat lasksid väljamakstava summa kanda üle advokaatide ühingule The Law Society of Upper Canada, kellelt nad taotlesid hüvitust. Clarkson Gordon Inc. aruandele, mille on kinnitanud võlausaldajate esindajad A. Altosaar, A. Kuuskne, L. Reiv, T. Toome ja I. Uukivi, on võimalik esitada vastulause 15 päeva jooksul.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

MALE

Viik austerlastega

Detsembris külastasid austerlased Eesti Majas asuvat Toronto Eesti Maleklubi. Peeti järjekordselt kolmas klubide vaheline meeskonnavõistlus, ajaga 2x75 minutit, ühes voorus, vahelduvate värvidega 12 laual. Eestlaste meeskond mängis valgete malenditega paarislaudadel. TEM meeskonnas mängis esimesel laual meie uus Kanada malemeistri tiitli punktide normi väljamänginud maletaja Martin Veltmann ja tema taga mängis tugev eestlaste meeskond. Loodeti, et tugeva meeskonnaga saavutatakse võit, kuid see lootus luhtus. Maleturniir läks juba teist korda viiki, kuna mõlemad meeskonnad saavutasid kuus punkti.

Turniiri tulemused laudade järjekorras, kusjuures sulgudesse on märgitud praegused Kanada Maleliidu normid: 1. J. Savage (1955) 0 – M. Veltmann (2234) 1; 2. H. Ridout (1800) 0,5 – J. Triefeldt (1872) 0,5; 3. W. Strauss 1 – H. Jürman 0; 4. D. Traenkmann 1 – O. Randoja (1626) 0; 5. R. Wagner (1622) 0,5 – A. Kuus (1523) 0,5; 6. S. Simonovic 0,5 – G. Orgusaar 0,5; 7. K. Sternberg 1 – V. Pikkand (1465) 0; 8. R. Neumann 0,5 – T. Kõhelik 0,5; 9. W. Coller 1 – B. Bockfeld 0; 10. S. Bay 0 – J. Riga 1; 11. W. Juchart 0 – M. Pentre (1345) 1; 12. W. Martin 0 – A. Loorits 1.

□

Möödunud kevadel informeeriti „Meie Elu", et Kanada Maleliidul oli kavas korraldada detsembris Toronto Eesti Majas „Kalev Pügi Mälestusturniir", mis pidi olema avatud ainult nendele, kelle norm ületab 2000 punkti piiri, seega oleks see turniir olnud meistrite klassi tasemel. Algus paistis hästi edenevat. Võeti ühendus EKN esindajatega ja turniiri korraldamiseks korjati annetusi. Viimaste maleliidu ajakirjade andmetel oli laekunud annetusi 2400 dollarit ja kõik paistis olevat soodus, kuid siis katkes informatsioon ja reklaami asemel oli vaikus. Andmete saamise otstarbel pöördus V. Pikkand „Kalev Pügi turniiri" korraldaja Martin Jaegeri (CFC) poole, kes ütles: „Kalev Pügi Mälestusturniir on Chess Federation of Canada poolt temale isiklikult saadetud nõudmisel ära jäänud."

Miks jäi „Kalev Pügi Mälestusturniir" pidamata? Nii nagu puudulik informatsioon laseb oletada, tekkis Kanada Maleliidus sisemiste käärimiste tõttu vastuseis turniiri pidamiseks Toronto Eesti Majas. Turniir olevat liiga kulukas ja Martin Jaeger ei olevat turniiri korraldamise asja Maleliidu juhatusele esitanud hääletamiseks ja turniiri korraldamist mitte enampakkumisele pannud. Pettunud M. Jaeger lubas tasuta oma abi anda, juhul kui eestlased ise sellest on huvitatud, et Toronto Eesti Majas K. Pügi teisel surmapäeval „lahtise malevõistluse" korraldavad. Ta pa lub eestlaste esindajatel temaga varakult ühendust võtta, selleks et üksikasju reklaami otstarbel saaks 6 kuud enne turniiri algust välja töötada. Samuti on Maleliidu governor Y. Farbes abivalmis eestlaste ettevõtteid toetama.

Aeg.

Balti Õhtu Ottawas 26. veebruaril

OTTAWA — Traditsiooniline Balti Õhtu Parlamendimäel, seekord juba 14-nes, toimub tänavu kolmapäeval, 26. veebruaril, selgus käenduskomitee koosolekul. Balti Liidu poolseks kõnelejaks on dr. Martin Puhvel Montrealist, valitsusepoolseks kõnelejaks palutakse kas välis-, kaitse-, kohtu- või mitmekultuurilisuse-minister. Uudsusena oli kõne all ka USA suursaadik T. Niles'i kutsumine.

Järjekordse Balti Õhtu organiseerimine on EKN abiesimehel Walter Pent'il teokil olnud juba mõnda aega, kuid käenduskomitee koosolekeine oli Parlamendi restoranis alles 11. dets. majandusminister M. Wilsoni kokkukutsel, kes on komitee kaasesimees koos senaator S. Haidasz'iga. Organiseerimiskomitee koordinaatoriks on sel aastal lätlane S. Andersons.

Hamiltoni Koguduse Noorte jõulupuu. Rein Pertens jõuluvanale (E. Kink) salmi ütlemas. Taga keskel Merike Koger, tema ees Riina Pertens. Foto — A. Woode

Jõulukoosviibimised Hamiltonis

Nagu see tavaks on kujunenud, korraldasid Hamiltoni eestlaste organisatsioonid detsembri esimesel poolel oma liikmeskonnale ja külalistele traditsioonilised jõulukoosviibimised jõulupuu näol.

KOGUDUSE JÕULUPUU

See oodatud sündmus leidis aset pühap. 8. dets. ja algas noorte küünlavalguse advenditeenistusega. Hämaras, jõulumeeleolulises, küünaldest valgustatud kirikus oli rohkesti rahvast. Teenistusest võtsid osa koos õpetajaga ka leerinoored Tiia ja Linda Ploom ning Kristiina ja Toomas Laurimaa. Kõik neli lugesid järjekorras pühakirjast jõulutekstisid.

Teenistuse lõppedes siirduti alumisse saali, kus säras jõulupuu ja lauad kaetud verivorstide maistmiseks, mida virgad perenaised olid selleks puhuks valmistanud. Kui söömine lõpul, hakati ootama jõuluvana tulekut. Õhus võis tund ärevust, mida püüti varjata jõululaulude laulmisega. Peagi kostis väljast kobinat ja uksele ilmus jõulutaat kingikotiga õlal. Ta avaldas oma üllatust laste rohkuse üle, öeldes, et olevat seda märganud tulles, kuna kott tundunud olevat neli korda raskem kui möödunud aastal. Algas kingituste jagamine ootusrikastele mudilastele. Jõuluvanaks oli muidugi jälle meie tuntud Edgar Kink. Tema abiliseks oli Koguduse naisringi esinaine Sigrid Eenlo.

Noori oli tõesti rohkesti, eriti pärispisikesi. Nii et võttis tükk aega, enne kui mahukas kott tühjaks sai ja ta tälle teele saadeti laulu saatel: „Sõitsid saanid, sõitsid reed." Selle järele lauldi veel üheskoos rida tuttavaid jõululaulusid, Kuni viimaks selle meeldiva õhtu lõpetas Koguduse esimees Viktor Gutman tänusõnadega kõigile korraldajatele ja asjaosalistele.

PENSIONÄRIDE KLUBI JÕULUPUU

12. dets. lõunaks kogunes kiriklasse rohkesti Klubi liikmeid ja kutsutud külalisi, et tähistada jõulu-hooaja algust. Sissejuhatuseks peeti palvelas lühike vaimulik teenistus, kus õpet. T. Nõmmik ütles palve, lauldi jõulukoraale ja Varju Reio rääkis jõulude sügavamast tähendusest. Selle järele mindi alumisse ruumi ülessäetud laudadesse, kus perenaised hakkasid kohe usinasti serveerima jõulutoitu. Menüüks olid verivorstid hapukapsaga ja sinna juurde kartulid, porgandid ja palukamoos. Mõned agaramad mehed olid kannud hoolt ka selle eest, et veinipudelidki oleksid laual. Toit oli valmistatud ühistöö korras ja maitses suurepäraselt. Söömise lõppedes teatas Klubi esinaine Hilda Kleiner, et jõuluvana ka sel aastal on nii koormatud, et ta on pidanud kingituste jagamise vanemale põlvkonnale jätma tema hooleks. Kõva koputamise peale vaatama minnes, leiti ukse tagant mahukas kott, milles oli kingituspakike igale kohalviibijale. Kuna pakikestel olnud aga nime, siis jäi kinkija isik saladuseks. Võibolla olid need kingitused jõuluvana enese poolt. Kui pakid kotist olid laiali jagatud, järgnes liikmete poolt toodud nimeliste pakkide kätte andmine. Selle järele tuli kohv ja koogid, ning üheskoos jätkati tuttavate jõululaulude laulmist. Enne kui see hubane koosviibimine lõppes ja koduteele asuti, ütlesid tänusõnu virkadele perenaistele ja korraldajatele kutsutud külalistest — Koguduse esimees Viktor Gutman, Võitlejate Ühingu esimees August Jurs ja teeneline näitleja Edgar Kink.

SEGAKOORI JÕULUPUU

See koosviibimine, 16. dets. õhtul läti kiriku saalis, kujunes üsna muusikarikkaks, nagu see laulurahvale kohane. Koorivanem F. Kogeri tervitussõnade järele lauldi paar üldtuntud jõululaulu, mis koos jõulukuuse küünlasäraga, hämaralt valgustatud saalis, lõid kohe hubase peomeeleolu. Siis paukusid vahuveini pudelite korgid ja virgad perenaised hakkasid laudadele kandma traditsioonilist jõulurooga, s.o. verivorsti hapukapsaga. Söömise lõppedes, esimees kutsus ette kooriliikmed Hilda Sepa ja Saima Lepsoni, tehes teatavaks nende valimise koori auliikmeteks. teade võeti vastu tugeva aplausiga. Järgnes kirev kava. Esimesena laulsid Valve Tali ja Hilda Sepp duetina O. Kopvillemi klaverisaatel, särava jõulupuu taustal, ilusas kooskõlas kaks tõsisemat laulu. Vahelduseks Raoul Edari esitas humoristliku loo emotsionaalsest kirjanikust, kelle tundeskaala võnked liikusid äärmisest vihkamisest ülistava imetluseni. Hamiltoni muusikalisest järelkasvust — „Helletajate" rühmast, olid kohal: Merike Koger, Tiina Rammo, Susan Suit ja Tiina Suit-Coverdale. Nemad esitasid oma repertuaarist, väga puhtalt ja kõlavalt, kaks tõsisemat pala. Meile tuntud deklamaator Ivar Rammo kandis ette hardumuslikult H. Visnapuu luuletuse „Maria". Siis astus klaveri juurde Kasper Kangur ja mängis virtuooslikult kaks klassikalist pala, esimene Chopini lt ja teine Melartinilt. Ta sai suure aplausi osaliseks. Selle järele võtsid sõna tervituseks kutsutud külalistest: Viktor Gutman — koguduse nimel ja Harald Lember — võitlejate nimel. Viimane andis esimehele üle kinnise ümbriku. Vahepeal oli selgunud et piduliste seas viibib ka üks jõulukuu sünnipäevalaps. Selleks osutus kooriliige Manuela Jenkins — talle lauldi üheskoos koori tervitusvärss: „Me õnne ja rõõmu . . .". Kuna tuju oli kõigil hea, tuli koorijuht Kopvillemile mõte, laulda ka paar „ulakat" laulu. Seda ta tegigi koos Valve Taliga, kandes ette kaks kergesisulist kupleed, mis koosviibijatele näisid väga meeldivat.

Kooriliikmed, kes pikkade aastate kestel ühislaulu kaudu on kokku kasvanud nagu ühiseks pereks, viisid sellelt jõlueelselt koosviibimiselt kaasa ilusad mälestused.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

KÕIGE PAREMAD HINNAD TORONTOS
17 korterit 36-st juba müüdud.
Uus UPPER BEACHES KONDOMIINIUM eestlastele
3736 ST. CLAIR AVE. EAST
Uus, moodne, avar, privaatne, kvaliteediline kondomiinium – liikluse kättesaadav ja jalutuskäugusel ranna pargist. Ehitus algab aprillis 1986, valmib mais 1987.
OSTKE NÜÜD, EELMÜÜGI HINNAGA ENNE KUI HINNAD UUESTI TÕUSEVAD.
Büroo avatud igal laupäeval ja pühapäeval kl. 1-5 p.l. või kokkuleppel
444-6405, 444-2897, 266-5019.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto,
Ontario M4K 2R6
Ühenduses on Jõud
Kinnisvara laenud 10,00%
Isiklikud laenud alates 11,00%
Informatsiooniks helistage
465-4659
Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

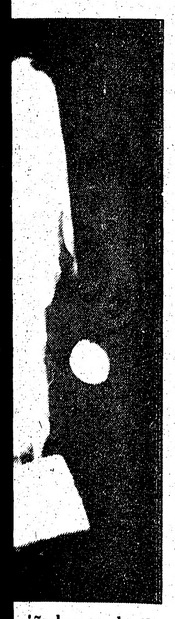

s jõuluvanale (E.
tema ees Riina
oto — A. Woode

sed

siis jäi kinkija isik
lla olid need kingi-
ese poolt. Kui pa-
li jagatud, järgnes
ud nimeliste pak-
e. Selle järele tuli
ing üheskoos jät-
ulaulude laulmist.
ne koosviibimine
e asuti, ütlesid tä-
erenaistele ja kor-
ud külalistest —
Viktor Gutman,
esimees August
itleja Edgar Kink.

LUPUU
ne, 16. dets. õhtul
ujunes üsna muu-
see laulurahvale
m F. Kogeri tervi-
uldi paar üldtun-
koos jõulukuuse
ralt valgustatud
ubase peomeele-
ahuveini pudelite
enaised hakkasid
traditsioonilist
tivorsti hapukap-
ppedes; esimees
med Hilda Sepa
tehes teatavaks
ori auliikmeteks.
ugeva aplausiga.
Esimesena laul-
lda Sepp duetina
erisaatel, särava
lusas kooskõlas
lu. Vahelduseks
humoristliku loo
irjanikust, kelle
d liikusid äärmi-
listava imetluse-
kalisest järelkas-
e" rühmast, olid
er, Tiina Rammo,
Suit-Coverdale.
a repertuaarist,
valt, kaks tõsise-
tud deklamaator
ette hardumusli-
uletuse „Maria".
juurde Kasper
rtuooslikult kaks
nene Chopinilt ja
sai suure aplausi
e võtsid sõna ter-
ülalistest: Viktor
e nimel ja Harald
nimel. Viimane
kinnise ümbriku.
nud et piduliste
jõulukuu sünni-
sutus kooriliige
alle lauldi ühes-
värss: „Me õnne
a tuju oli kõigil
Kopvillemile mõ-
„ulakat" laulu.
s Valve Taliga,
ergesisulist kup-
atele näisid väga

s pikkade aastate
du on kokku kas-
ks pereks, viisid
koosviibimiselt
used.

ISPANK
onto,

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

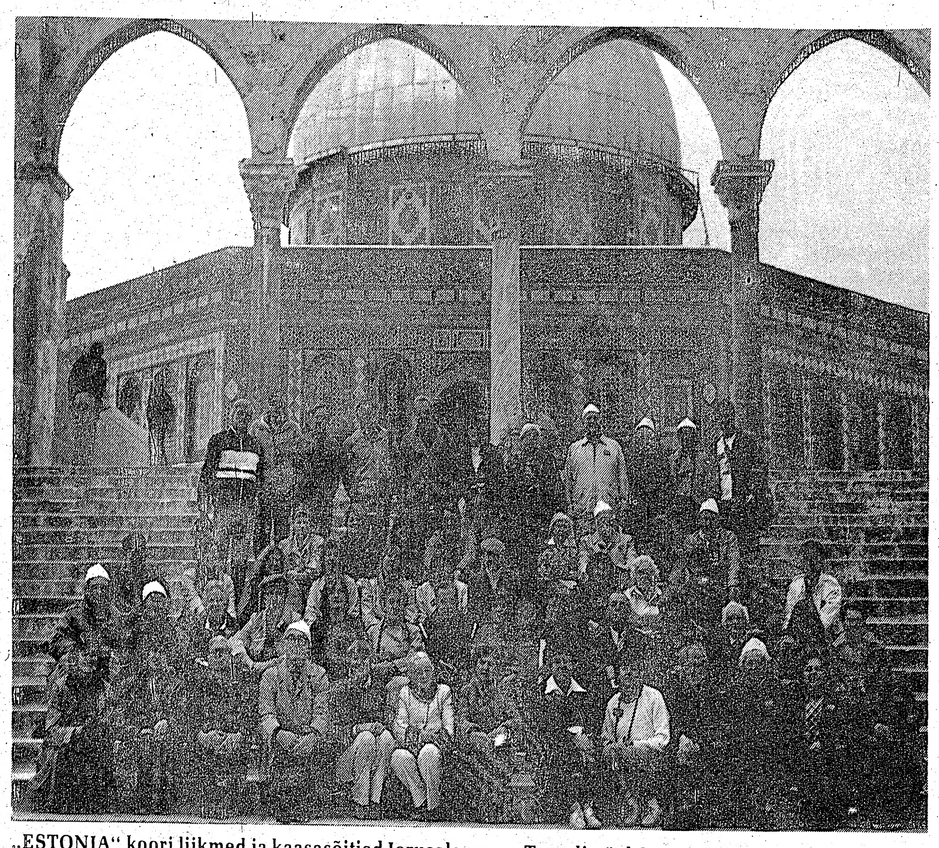

„ESTONIA" koori liikmed ja kaasasõitjad Jerusalemmas, Templimäel Omari moshee ees. Esimeses reas, vasakult: Juta Silmberg, J. Bowers, õp. Tõnis Nõmmik, dr. Roman Toi, Valve Tali, Varju Reio, Eha Kaup, Evi Hudyma, Vera Hudyma, Mall Puhm, Helmi Leemet, Vaike Tölpt ja Epp Aruja. Teises reas keskel: dr. Vello Salo ja koori esinaine Pärja Tiislar; kolmandas reas vasakult neljas koori reisijuht Aino Lokk.

„Estonia" Koor Pühal Maal

Takistusteta lend Iisraeli läbi julgestustõkete

Enamvähem 1984. aasta jõuludeks oli „Estonia" Kooril juba teada, et nende laulumatk Pühale Maale on realiteet. Jeruusalemmast, turisminiministeeriumilt tuli teade, et helilint, mille koor oli saatnud on kvaliteediga, mida Petlemma laulupidustustel esinevatelt kooridelt oodatakse. Jätkuv, kui ollakse huvitatud, kujundatagu koostöös Torontos paiknevate esindajatega.

Reisikümisuste „suure koorma" kandjaks oli valitud koori juhatuse liige Aino Lokk. Kõige lühema aja jooksul oli Aino Lokk põhjalik asjatundja viisade, lennupiletite, hotellireservatsioonide, ja isegi Iisraeli bussiliinide küsimuses.

Detsembrikuul enne väljasõitu, käis koos see oluline osa koorist, kes lennust Petlemma sai osa võtta. Nendel harjutustel hõõruti siledaks ka kõik reisiga ühenduses olevad isiklikud detailid.

Ja siis oldi järsku Toronto lennujaamas, kus 20. dets. õhtul Swissair, lend nr. 135 pidi meid viima Zürichisse ja sealt edasi otse Tel Avivi.

Julgeolekuliini läbistamine Torontos oli enam-vähem rutiiniline. Saatma tulnud omaksed tuli jätta tühjade kätega sulu taha. Kuna oli hoiatatud, suure liikluse kartusel, olla väga vara kohal, oli koor ka kohal kolm tundi enne lennuki lahkumist.

Saatma tulnud omaste hulgas leidus ka väike Milvi, kes kurva häälega nõudis, et kui ema nüüd lendama läheb, kes talle „head ööd" soovimise musu annab. Ema lubas, et ta teeb seda kaasasolevale Milvi pildile. Aga Milvi, põhjaliku iseloomuga eesti lapsena palus, et katsume kohe siin, kas see viis mõjub. Kontsertmatkale asuva ema süda oli vahest enne raskemgi, kui Milvi deklareeris, et see tema pildile antud musi küll kuidagi ei mõju.

LIIKLUSSULUD

Ülelennust Torontost Zürichisse kõige kõhedam osa vahest oli see kolmetunniline lennukile pääsemise ootamine. Mitmed ebasõbralikud, lehest loetud vahejuhtumid rullusid mälus ringi. Sõprade ja lähedaste küsivad toonid, kas ikka tõesti lähed sinna, kõlasid kõrvus. Kui „kuraas" oli vahest saavutanud madalseisu, ilmus koori juurde järsku Andres Raudsepp, kellest me teadsime, et tal selle lennu jaoks piletit ei olnud. Mis on lahti julgestusega, kui nii hõlpsasti siia eraldatud kohta pääseb. Varsti muidugi selgus, et Raudsepal oli tõlgina ühe reisija lennukile toimetamiseks antud erivolitus ja nõnda pääses ta koori juurde meie lahkumisest tegema viimaseid pilte. Enesetunde toetamiseks tehti kiiresti veel laulu ning Swissairi ja ka samas ruumis viibiv, kümneminutilise distantsiga lahkuv Lufthansa reisiseltskond, oma 500 inimest, aina nõudsid lisa.

Lend — vahepeatusega Montrealis — üle suure ookeani oli täiesti sündmusteta kui obligatoorsed söögiajad, kinoseansid ja muu hoolika lennukiteenijate vaev välja arvata.

Zürichis ootas meid ees lennukivahetus. Neljatunnilise vahepeatuse kasutasid energilisemad ära veel Zürichi lennujaama lähedusega tutvumiseks ja siis kutsuti üles lend Tel Avivi. Siin vahest kohtasime esmakordselt neid elemente, millega Vahemere äärsetesse sihtkohtadesse liikuvaid, eriti aga Iisraeli suunas lahkuvaid lennukeid teele lastakse. Läbida tuli mitu sulgu, vastata reale küsimustele ja lõpuks veel läbistada rutiiniline kiirtemasin. Kui Torontos kogu protseduur oli asjalik, siis Zürichis oli see tõsine, ilma naljatoonita või huumorita.

Kui siis Swissairi lennuk tõusis lumevaesete Alpide kohale, oli pilt majesteetlik. Ainult Arvo Medri nägu oli pilves. Tema Iisraeli külastamisele järgnev suusapuhkus Alpides näis esialgu olevat sattunud küsimusemärgi alla. Lund oli mägedes, napilt.

Viini lähedal pööras lennuk Jugaslaavia poole. Sarajevo ja Belgrad kõlasid valjuhäälдajates. Varsti asusime Kreeka saarestiku kohal. Jälle toredat lennu-toitu, -jooki ja siis hakkas päev kiskuma pimedamaks. Reisijate hulgas võis märgata noori, erksaid mehi, kellede silmad võrdlemisi permanentselt kammisid üle lennuseltskonna. Kõigele diskreetsusele vaatamata nad ei suutnud varjata fakti, et vist oli tegemist lennu julgestusmeeskonnaga. Samal ajal hoidis see pooleldi „avalik saladus" meiegi enesetunnet paremas positsioonis.

TEL AVIVIS

Tel Aviv tervitas meid juba õhtuse pimedusega. Iisraeli pääsemine Kanada passi omanikul toimub ilma pikema jututa. Varsti olime ka kõik, eriti need, kes oskasid oma pakke oodata õiges kohas, valmis liikumiseks Jeruusalemma.

Aga bussisõit Jeruusalemma — oma tunni tee — toimus juba pimeduse katte all. Iisrael varjas ennast meie uudishimulikkude pilkude eest visalt kuni Jeruusalemmani välja.

Ja äkki seisime kahekümnekahe korruselise hotelli ees. Kibekiiresti oli igal oma toavõti näpu vahel. Pakid lubati tuua järele hotellipersonali poolt. Seegi sündis kiiremini kui olime harjunud.

Kõndisin sisse oma tuppa: nr. 2006, kahekümnendal korrusel. Tõmbasin kardina akna eest, Jeruusalemma vanalinn koos ulatusliku müüriga — üleni valgustatud — tervitab enne kui ärugi saad, millise ajaloolise kohaga on tegemist.

Koorile oli kaetud veel õhtulaud, mis oli üks mõnus suupiste teise järele.

Oli piinlik, et Swissairi hoolikus ja korduvad toidulauad olid nii põhjaliku töö teinud, et kõigest sellest võõraste vastuvõtulahkusest me ei suutnud enam eestlastele omase viisakusega kinni võtta.

Veel kiire telefonikõne Torontosse, aga vaatamata ootus-ärevusele kõige eelseisva suhtes, sai sellel õhtul „Une Mati" siiski oma kingid kiiresti kätte.

R.T.

Eriti huvitav reis usu ja kultuuri allikaile
PÜHALE MAALE JA KREEKASSE
14.–28. APRILLIL ● Juhatab õp. THOMAS VAGA
British Airways – koguhind Kan. $2.680,00.
Palun registreerige kohe. ● Tel. (604) 263-4527, 263-1802.

T.E.R.R. „Kungla" esitab suuresinemise
KAS MÄLETAD?
8. veebruaril kell 7 õ. Earl Haig Secondary School
100 Princess Ave. (Sheppard ja Yonge'i lähedal)
Piletid $6,00, õpilased ja pensionärid $4,00.
Piletid saadaval Eesti Abistamiskomiteest ja rahvatantsijatelt.

Selgitusi E. Järvesoo arvustuse puhul

„Meie Elu" numbrites 37-38 (12.-19. sept. 1985) ilmus E. Järvesoo poolt pikem arvustus sügisel 1984 Eesti Teadusliku Instituudi Rootsis väljaandel ilmunud „Eesti teadlaste biograafilise teatmiku" kohta, mis kahjuks jõudis minu kui toimetajani alles novembri lõpupäevil. Kuna selles arvustuses asjalike soovide ja arvamuste hulka või seoses nende esitamisega on sattunud väljendeid ja mõtteavaldusi, mis ei anna asjaoludest õiget pilti ja võivad lugejat viia eksijäreldustele, siis olgu lubatud tuua selgitusi olulisemates punktides.

1. „Kodumaa" all mõtleme Eestit ja „väljaspool kodumaad" all väljaspool raudeesriiet. Kui E. Järvesoo tahab olla täpsem — mida muidugi puhtformalistina võib teha — siis ei ole päris õige tema täpsustamine „tegelikult küll väljaspool Nõukogude Liitu", tuleks täpsustada „tegelikult küll väljaspool raudeesriiet". Ja nii on see ka mõeldudki. Teadmikus ei ole ühtegi isikut ei Eestist, Nõukogude Liidust ega ka Poolast, Ungarist ja teistest raudeesriidega lahutatud riikidest.

2. Oleme teadlikud, et teatmikust on välja jäänud paljud teadlased. Kuid see ei ole meie süü nagu kontekstist võib aru saada. Oleme püüdnud teha oma parima, et niipalju kui võimalik oleks kaasas, kes on hajutatud üle kogu vaba maailma suurte kauguste taga. E. Järvesoo nähtavasti ei ole küllaldaselt teadlik, mis tähendab töötada antud olukorras ja missuguste raskustega tuleb võidelda kogu aeg. Üks, kes on töötanud analoogilises situatsioonis, kirjutas muuseas teatmiku ilmumise puhul: „Ma ei uskunud, et nii paljud siiski vaevaks võtavad vastata." E. Järvesoo on tänuväärselt kaasa aidanud mitme teadlase kohta andmete muretsemisega, loodame, et ta heatahtlikult ning energiliselt aitab kaasa uue ja täiendatud teatmiku koostamisel „üles leida" ja saada vajalikke andmeid nende kohta, kelle arv tema esialgsel kontrollimisel USA-st ja Kanadast olevat tublisti üle kahesaja.

3. Samuti oleme teadlikud, et teatmikku on sattunud trükivigu ja ebatäpsusi, osaliselt keelelisi. Eessõnas oleme palunud kõikidest märgatud vigadest ja puudustest meile teatada. Ja paljud kolleegid on seda teinud asjalikult ja korrektselt märkides, milles viga või ebatäpsus seisab. Järvesoo oma pikas arvustuses ainult vihjab üldsõnaliselt, et trükivigu ei ole eriti palju, aga rohkem kui teatmeteoses sooviks näha. Aga ei too ühtegi näidet. Või jälle vihjab üldsõnaliselt, et ingliskeelsete publikatsioonide tiitlite või asutuste nimede puhul on trükivead muutnud mõnel puhul teksti mõtte hoopis arusaamatuks. Ja jällegi ei ühtegi näidet. Tavakohaselt seda tehakse, kui on soov aidata kaasa, et neid vältida.

4. Arvustaja heidab ette, et toimetustöö on olnud pikaajaline. Nähtavasti ei olnud ta küllaldast informatsiooni töötingimuste kohta. Seepärast olgu selgituseks lühidalt märgitud, et kogu töö alates aadresside kogumisest kuni lõpliku redigeerimiseni on toimunud igapäevase töö ja ülesannete kõrval vabal ajal, kuna majanduslikel põhjusil polnud mingit võimalust võtta ühtegi tasulist tööjõudu ka mitte lühemaks ajaks. Lisaks sellele on toimetustööd pikendanud asjaolu, et paljud ei vastanud kirjadele ja meeldetuletuste saatmine neile võttis oma aja.

5. Aadresside küsimuses on olnud tõsiseid raskusi. Paljud on vahetanud elukohta ega ole sellest teatanud toimetusele, milel tõttu teatmikus märgitud aadress ei saa olla enam õige. Teatmikus märgitud aadressid on antud viimase kontakti alusel. Kui aga oli kindel, et aadress ei ole õige, siis on see jäänud märkimata.

6. Järvesoole on silma torganud, et isiku biograafia teatmikku võtmise juhendis (teatmiku eessõnas) ei ole nimetatud teaduslikke kraade. Toimetus oli arvamisel, et teadlastele on teaduslik kraad niivõrd iseendast arusaadav, et selle mainimine selles seoses on ülearune.

7. Sünni ja surma kuupäevade kirjutamine ei ole rootsipärane kirjutamine, nagu seda ekslikult arvab Järvesoo. See on toimunud internatsionaalse standardi alusel, kui kuupäevi kirjutatakse numbriliselt, ja sellisena kasutatav rahvusvaheliselt.

8. Järvesoo ei ole rahul mõne kutsenimetusega, kuna need iseloomustavat halvasti isikute praegust kutsetööd, ja toob näitena Toivo Miljani, kelle kohta ta peab õigeks kutsenimetuseks „politoloog", mitte „majandusteadlane" nagu märgitud teatmikus. Kuid Toivo Miljan ise on omas vastuses (tagasisaadetud korrektuuris) iseenda kohta kasutanud kutsenimetust „majandusteadlane". Ja see oli aluseks teatmikule.

9. Arvustaja leiab, et „riigiteadus" ja „riigiteadlane" olevat kohmakad ja vanad, ja soovitab nende asemel kasutada „politoloogia" ja „politoloog", mis olevat juba rahvusvaheliselt levinud. Toimetuse arvates ei ole „riigiteadus" ja „riigiteadlane" sugugi kohmakad ega ka vananenud, vaid kasutusel veel praegugi. Sellevastu on praegu veel liiga varane öelda, et „politoloogia" ja „politoog" oleksid juba rahvusvaheliselt levinud. „Politoloogia" all mõeldakse riigiteadust laias tähenduses ja tal on veel kõrvaltähendusi. Pealegi ei ole keegi oma korrektuuri vastuses enda kohta kasutanud nimetust „politoloog".

10. Järvesoo teeb ettepaneku teadlaste hulka arvata ka kõik loovisikud, nagu kujutavkunstnikud, komponistid, dirigendid, kirjanikud, ehitusinsenerid jne. Seda head soovitust ei ole küll võimalik aktsepteerida. Siis tuleks lisaks teadlastele hakata koguma aadresse ja andmeid kõikidelt aladelt, kus leidub eestlasi, kes on loovalt tegevad olnud, ja neid alasid on palju. See on väga aeganõudev töö. Tegelik töö on näidanud, et eesti teadlaste osas üksi on veel palju teha, et üles leida ja koguda vajalikke andmeid nende kohta, kes veel puuduvad senises teatmikus. Teadlaste biograafilise teatmiku puhul tuleb küll piirduda ainult teadlastega ja püüda teha seda nii täielikuks kui iganes võimalik. Küll oleks väga soovitav, et keegi võtaks endale ülesandeks koostada eesti loovate isikute biograafilise teatmiku koostamise. Teadlaste biograafiline teatmik aitaks omalt poolt seda tööd kergendada teadlaste osas.

11. Teatmiku uues väljaandes on kavatsus täiendada elulugusid andmetega keskhariduse kohta, isa ja ema nimedega ja sugulasvahekorra märkimisega samanimeliste puhul nagu seda soovib Järvesoo ja soovinud mitmed teised. See oli kaalumisel juba senise teatmiku koostamisel, kuid jäi ära majanduslikel kaalutlusil. Kuid lisada teatmiku lõppu veel alfabeetiline nimederegister on küll ülearune. Teatmikus esinevad kõik isikud juba alfabeetilises järjestuses. Isegi suurtes teatmeteostes, kus isikute arv ulatub mitmesse tuhandesse, pole seda tehtud. Kaalumisele võiks tulla nimederegister kutsete alusel. Samuti ei ole õige koht koormata teatmiku statistiliste tabelite ja ülevaatega. Seda pole meie teada tehtud üheski teatmeteoses.

TEODOR KÜNNAPAS
Teatmiku toimetaja

Kes ja Kus

● **Med. kand. Allan Toomingas oli üheks näitlejaks Tyresös Rootsis lavastatud ajaloolises draamas „Spelet om Tyresö" Tyresö lossi miljöös. Seda mängiti 120 näitleja kaastegevusel.**

● **Udo Kruusberg koos abikaasaga Torontost viibisid Rootsis ja Soomes tuttavatel ja sugulastel külas.**

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Rahanduslik planeerimine
Investeerimisfondid
RRSP-d
Aastarendised
TARVO TOOMES
495-6805
ehk 968-1444
MONEYSTRAT Inc.
187 Gerrard St. E. Toronto

Õiendus

Eesti Maja uusaastaballil esinenud Valve Tali ja Olaf Kopvillemi nimed on trükitehnilise eksituse tõttu jäänud välja eelmises lehes ilmunud kirjeldusest. Palume eksitust vabandada.

Kuidas saab olla õnnelik kui kodumaa pole vaba?

Ülikooli ajakiri dr. Karl Auna ajalooraamatust

Waterloo ülikooli, Wilfried Laurier University (WLU), fakulteedi ajakirjas on jälle esile tõstetud auprofessor dr. Karl Auna raamatut „The Political Refugees. A History of the Estonians in Canada." Seekord on erilist tähelepanu juhitud poliitiliste ja majanduslike immigrantide vahettegemisele.

DR. KARL AUN

Kogu küsimus on väga huvitavalt tõstatatud. Oletatakse, et küsitleja pärib, kas eesti immigrandid on Kanadas õnnelikud? Oodatakse vastust, et muidugi on. Kuid dr. Aun vastab, et ei ole, vähemalt mitte selle sõna sügavamas mõttes. Eestlased on rahul, et neil on võimalus peale sõja vintsutusi ja kannatusi jälle kord vabalt elada ja töötada. Kuid kuidas saab inimene „õnnelik" olla, kui ta on kaotanud oma kodumaa ja tihti pooled oma sugulasist ja sõbrust?

Eestlased ei tulnud Kanadasse ainult selle pärast, et rikkaks saada, kuigi paljud on seda saavutanud, vaid peamiselt selle pärast, et ära oodata aega, mil nad jälle oma kodumaale naasta võivad. Kuna aga maailma poliitilisel laval pole ükski teguvõimsaist riikidest Balti riikide vabastamiseks midagi ette võtnud, on eestlased usu kaotanud oma kodumaad vabana näha. Teatud usk siiski püsib, sest ilma usuta ei ole ju mingit mõtet elada ega püüelda.

Eestlased on poliitilisest reaalsusest aru saanud ja peavad nüüd Kanadat oma uueks kodumaaks. Kuid nende hing ihkab ikka vaba Eesti poole. Sellepärast ei nimeta nad endid „õnnelikeks" selle sõna sügavamas mõttes.

Artikkel kirjeldab ka eestlaste esimesi pettumusi Kanadas. Ühe näitena tuuakse ette kanadalaste üleliigset huvi raha, edu ja autode vastu. Eesti oli kultuurne rahvas, teatrid, laulukoorid ja tantsurühmad olid igal pool. Nende puudus Kanadas, eriti sõja järelaastail 1940 ja 1950, andis end eestlasile tunda.

Teise näitena, mis eestlasile pettumust valmistas, tuuakse ette jõulude kaubandamist. Meile olid need isiklikud ja perekondlikud pühad, mil me inimlikke sidemeid uuendasime. Dr. Aun arvab, et jõulude arvel äritegemine on nende pühalikkust sama palju hävitanud kui kommunistide ateistlikkus.

Eriti valus on eestlasile tõik, et venelased sihilikult eestluse eluavaldusi maha suruvad ja neile venelust peale sunnivad.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

ARMAST PEREKONNASÕPRA

PAUL E. VESILIND'u

Sind mälestavad sügavas leinas.
Kaastunnet perekonnale.

LINDA LOIGU
TÕNU LOIGU perekonnaga

ARMAST KOOLIEA JA NOORUSEA SÕPRA

TIINA TEDER'it

mälestab leinas

LINDA SALK

ARMAST

TIINA TEDER'it

mälestab kurbuses

GEORG LOOTUS abikaasaga

SURMA LÄBI LAHKUNUD KRUNDI OMANIKKU

ERIC KIVILO'd

mälestab leinas

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

LGP. JA ARMAST KLUBI LIIGET

MEINHARD KUBJA't

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST SÕPRA

KONSTANTIN JAIKI

surnud 5. jaanuaril 1986 New Yorgis

mälestavad kurbuses

ALIDE ja ROBERT LAIGAR

Avaldan kaastunnet Johannesele tema abikaasa,
Toomasele ja Tiiule nende armsa ema

LINDA ROOSIMÄGI

surma puhul

ED. ARU

ARMAST KOGUDUSE LIIGET

MARIA AUVÄÄRT'i

mälestab
TORONTO EESTI
BAPTISTI KOGUDUS

„Õndsad on,
kes Issandas surevad."

ARMAST POEGA, VENDA, ÕNU JA RISTIISA

THEODOR SUTT'i

leinavad

MARIA
ANNA
JÜRI
JAAN ja LIIA
LINDA lastega
ELISABET perekonnaga
EEDI perekonnaga
LEIDA perekonnaga
ENDEL
KALEV perekonnaga
LEA ja GLEN
JAAN perekonnaga
JÜRI perekonnaga
LEE perekonnaga
VIVIAN perekonnaga

LAHKUS HEA SÕBER JA ENDINE JALGPALLI MÄNGIJA

VAMBOLA REBANE

Mälestab leinas

H. VAINO abikaasaga

VARALAHKUNUD SUGULANE JA KOOLIVEND

VAMBOLA REBANE

Mälestavad

AUGUST PENTMANN perekonnaga
LEANDER OTS perekonnaga

LGP. ÕPETAJAT J. WESTHOLMI GÜMNAASIUMIST

dr. phil. VALTER TAULI't

mälestab leinas

WESTHOLMLASTE KOONDIS

AUVÄÄRSET JA ARMAST

MARIE HELENE TORK'i

mälestavad vaikselt

KARLA ja ERNA BETLEM
BENNO ja HELMI ALVET

ARMAST

MARIE TORK'i

leinab

LINDA SALK

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ARMSA

REGINA JUKK'i

kaotuse puhul mälestavad ja avaldavad kaastunnet abikaasale ja emale

ANTS ja LILIAN ORUPÕLD
NIKOLAI ja LINDA PALM
HANS ja LEMMI PENT
RAID ja INES VÄIKEMÄE

PÄRAST PIKKA KANNATUSROHKET HAIGUST LAHKUS

REGINA JUKK

mälestavad kaastundes abikaasale ja emale

ATTIK, ANU ja AUGUST
KOOST, JENNY ja LEHO
SAAR, LEIDA ja EDUARD
VAHER, LINDA

MÄLESTAME LEINAS

REGINA JUKK'i

JAKOBI KOGUDUSE LIIKMED
ROYAL BEACH'IS

MÄLESTAME ARMAST

REGINA JUKK'i

ja avaldame südamlikku kaastunnet abikaasale

HELMI ja EDUARD LOO
AINO ja VOLDEMAR SALURAND

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

REGINA JUKK'i

mälestavad kurbuses

LEIDA ROOSIMÄE
ENDLA KOMI tütardega
AGNES ja ALBERT MARTEN

ARMAST

REGINA JUKK'i

mälestavad leinas

AIDA KIPPAR
HILJA ZIMMERMAN
HELGA ELLANDI
VERA VILUMETS

ARMAST KAASMAALAST

REGINA JUKK'i

mälestavad

F. AADLI abikaasaga
J. MARTVEE abikaasaga
E. MARTINSON
O. LUUKAS abikaasaga

Puhka rahus.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VANAISA

ARNOLD TRALLA't

sündinud 13. aprillil 1905 Tartus
surnud 8. jaanuaril 1986 Miamis

mälestavad leinas

abikaasa LINDA
poeg OLEV perekonnaga
poeg KASPER perekonnaga
poeg TIIT perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS ABIKAASA, HEA ISA JA POEG

JOHN T. LAND

sündinud 22. detsembril 1942 Pärnus
surnud 1. jaanuaril 1986 Ottawas

Mälestame Sind sügavas leinas

Puhka rahus.

abikaasa BRIGITTE
poeg PETER
EMA ja ISA

ARMAST SÕPRA

ARNOLD TRALLA't

mälestavad leinas

ELLI ja ELMAR POTSEPP
VALLY ja VALTER PALM
ALMA ja JUHAN LUTUS
OSKAR LINDER
HERMI VOODER
EMMA MEISTER
LINDA LAAN
FRIEDA HUUM
ANNI SEEBERG

ÄKILISE SURMA LÄBI LAHKUS RYERSONI KAASTÖÖLINE

VAMBOLA REBANE

Mälestavad

KARL VAHER abikaasaga
KALJU TAIMRE abikaasaga
EINAR PAEMURD abikaasaga
ENN KASK abikaasaga
ROMAN PÕLDES abikaasaga

Eesti arst valvekorras

18. ja 19. jaanuaril
Dr. R. Pahapill 921-7777
25. ja 26. jaanuaril
Dr. A. Rebane 461-6383

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

LEINAS MÄLESTAME ARMAST

ARNOLD TRALLA't

ja avaldame südamlikku kaastunnet
Lindale ja poegadele perekondadega

ILMAR ja LEIDA KITSAS
MADIS PEEKER
ENDEL ja ERNA TIGANE perega

MÄLESTAME LEINAS ARMAST

ARNOLD TRALLA't

Avaldame südamlikku kaastunnet abikaasale, lastele ja lastelastele

AILI ÕUNPUU lastega
REIN ja AINO LAANEP

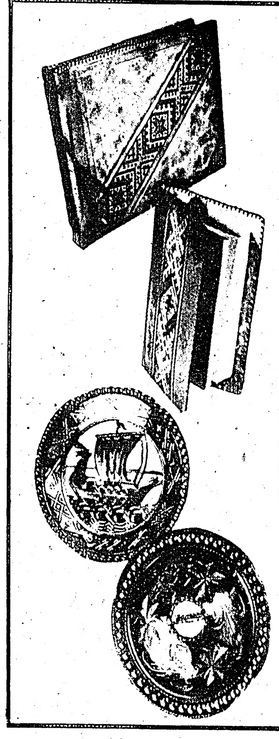

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

ARMSAT PEREKONNASÕPRA

ARNOLD TRALLA't

mälestavad

HUGO ja ÜLLE LATER
LARRY ja HEDI LATER
ÜLO ja HELI ISBERG

ARNOLD TRALLA Sr.

Mälestavad

ENN ja IVI KIILASPEA perekonnaga

HEAD, ABIVALMIST EESTLAST

ARNOLD TRALLA't

mälestab kaastundes abikaasale ja poegadele peredega

EESTI ABISTAMISKOMITEE KANADAS
ja
EHATARE JUHTKOND

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

ARNOLD TRALLA't

mälestavad kurbuses

VAIKE KITTASK
JETTA POLLI
MAIMU ja HERMAN RIST

HEAD SÕPRA

ERIC KIVILO'd

mälestavad kurbuses

ELLEN ja EDGAR

MÄLESTAME LEINAS

ARNOLD TRALLA't

MAGDA NIITENBERG
VAIGE ja ARVO NIITENBERG
LINDA NIITENBERG
ANITA ja ERIK LUKSEP
HELENE ja ALFRED SEPA

LUGUPEETUD KLUBILIIGET

ARNOLD TRALLA't

mälestab leinas

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

ARMAST SÕPRA

ERIC KIVILO'd

mälestavad kurbuses

ATS ja MAIMU HELLAT
FELIX ja RITA KIVIKINK
HELVE KUUS

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25, 3 k. $7.00. USA-sse 1 a. $33.00, 6 k. $16.50, 3 k. $8.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $62.00, 6 k. $31.00, 3 k. $15.50.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

MEIE KALLIST ISA

THEODOR SUTT'i

sündinud 4. septembril 1930 Kihnu saarel
surnud 8. jaanuaril 1986 Torontos

mälestavad sügavas leinas

poeg JUHAN
tütar ANNE

Jõulupuid vanule ja noorile

Montreali Pensionäride Klubi jõulupuu toimus reedel, 13. dets. koguduse saalis. Kuigi ilm rahvakogunemiseks päris soodus polnud, hakkas pidulisi kohale jõudma juba üsna varakult ja peo alguseks olid istmed daamide poolt rikkalikult kaetud laudade ümber võetud.

Tervitusega kokkutulnuile avas koosviibimise klubi esimees, pr. Johanna Toome. Õpetaja H. Laaneots juhatas sisse koosviibimise, meenutades palves jõulupühade ülemaailmset loomust ja tänas Jumalat armu eest, mis eriti meile ja teistele eestlastele üle maailma on osaks saanud ja palus seda õnnistust ka tulevikuks, eriti neile „kes elavad seal, kus on meie rahva põline kodu. Ta lõpetas palvega, et ka tänane koosviibimine Jumala meelepäraseks kujuneks ja kõigile osavõtjatele õnnistuseks oleks.

Järgnes evangeeliumi lugemine pr. L. Oja poolt, kes kandis ette kirjakohad Jeesuse tuleku ennustustest, mispeale koosolijad laulsid pr. L. Oderi klaverisaatel kaks koraali, „Tänu olgu Jumala!' . . ." ja „Oh sa õnnistav . . ."

Edasi pr. E. Tomsen luges kirjakoha Kristuse sünniloost, millele järgnes ühiselt lauldud „Ma tulen taevast . . ."

Seepeale pr. D. Muru laulis pr. L. Oderi klaverisaatel „Püha öö . . ."

Eeskavalise osa lõpuks pr. J. Toome kandis ette arutluse Jeesuse olemusest, kus ta üksikasjalikult valgustas Tema inimlikkude ja jumalikkude omapärade sünteesi.

Õhtu ülejäänud osa kulges ühiselt koraale lauldes, jõuluhõrke nautides ja elavas omavahelises vestluses ammuste ja vähem-ammuste tuttavate ja sõprade vahel, jõulupühade vaimus.

Sellele järgnevale päevakohasele palvusele õp. H. Laaneotsa poolt lauldi ühiselt nii eestikeelseis kui ka ingliskeelseis kodudes mõistetavat laulu, „Joy to the world . . ."

Sealt peale võtsid noored kavatäitmise eneste peale. Esimeseks palaks oli täienduskooli koorilaul. Lauldi „Et tulge oh lapsed . . ." ja „Oh jõulupuu . . ."

Järgnes hästi äraõpitud klaveripala Veronika Poola väledate näppude alt. Edasi kuuldi deklamatsiooni „Jõulu eel . . ." kolme ulja noormehe, Mark Altosaare, Oskar Ehaste ja Juhan Nurmbergi esituses.

Seepeale kandis Eva Altosaar ladusalt ette kaks klaveripala, mis kuulajaskonna poolt soojalt vastu võeti.

Eeskava „suurlavastuseks" kujunes jõulunäidend „Väike kuusekene", mille ettekandmisel kõik õpilased osalesid, igaüks oma parimat välja pannes. Näidend, mida kooli õppejõud, prouad Tiiu Põldmaa ja Katrin Heyduck juhatasid, pakkus vaatajaskonnale sellist kaasakiskuvalt meeltülendavat elamust, mis iga lapsevanema südame rõõmsamalt tuksuma pani.

Nagu loota võis, ei saanud selliselt sündmuselt puududa ka jõuluvana, kellel kõigi laste jaoks kingid kaasas olid, millede omandamiseks neil salme tuli ütelda. Sellele tingimusele pidid alluma ka koolide õppejõud, kaasa arvatud täienduskooli juhataja, pr. Hilja Teose.

Kust see jõuluvana tuli, või kuhu ta läks, kui teda lauluga ära saadeti, see jäi lastel lahtimõistatamata, mõnede täiskasvanute arvates võinuks sellele küsimusele aga vastust anda Eesti Seltsi esimees, R. Leitham.

-ts-

Publik, mis juba järgmisel päeval sama jõulupuu juurde kogunes, ei saanud oma vanuse poolest kuidagi eelmise päeva jõulupuulistega võistelda, kuid selle asemel oli neis ilmselt rohkem hoogu, vaimustust ja ülekeevat elurõõmu. Seekordne jõulupuu oli määratud kõigile Montreali eesti noortele, kes sellest osa võtta soovisid, eriti aga kiriku juures eestikeelset õpetust saajaile nii lasteaia, pühapäevakooli, kui täienduskooli tasemel.

See jõulupuu-pidu algas ühise lauluga „Ma tulen taevast ülevalt . . ." Jõuluevangeeliumi luges kooli õpetaja, pr. Tiiu Põldmaa, millele järgnes ühine „Püha öö . . ." laulmine.

PARIMAD AUTOD —
PARIM GARANTII —
PARIMAD OSTUD —
BILL KUNNAS
298-7600, kodus 498-8337
SCARBOROTOWN
DODGE & CHRYSLER LTD.
4960 Sheppard Ave. E.
Scarborough

Soome tugevdas õhukaitset

Aasta ees kukkus „eksinud ja väsinud" N. Liidu üks „missileid" Põhja-Soome territooriumile Inari järve jääle. See juhtus 28. detsembril, 1984.a., mis äratas kogu maailmas suurt tähelepanu. Venelased vabandasid kuidagi seda juhtumit Norra ja Soome valitsuste ees, kuna „missil" oli läbistanud ka Norra õhuruumi. Näis tookord, et Norra kaitsejõud — millised on koostöös NATO-ga, olid koheselt teadlikud missili ülelennust, seda aga vähe soomlased, — või vaikisid nad „heaks läbisaamiseks" suure naabriga, kellel Soome Lapimaast kirde-idasse on määratu suured laevastiku, õhujõudude j.t. baasid. Missili koristamise kulude arvel makseti koos kahjutasuga Soomele teadmata summa.

Soome välisministeeriumi esindaja seletusel on Soome kaitsejõud vahepeal täiendanud oma Põhja-Soome radarijaamade võrku, samuti suurendanud polaarjoonel asuvas Rovaniemis asuvat õhujõudude baasi. Rovaniemi, kus on umbes 25 tuhat elanikku, asub Helsingist üle seitsmesaja kilomeetri põhja suunas. Seal on Soome põhjapiirkonna (Lapimaa) sõjalise juhtimise peakorter, rügemendi suurune väeosa, eskadrill lennuvägi j.m., milliseid nüüd täiendati.

Linas Kojelis uutes ülesannetes

WASHINGTON — Linas Kojelis, kes on töötanud president Reagani assistendina välissuhete osas Valges Majas (Office of Public Liaison), kõrgendati presidendi eriliseks abiliseks välispoliitika alal (Special Assistant to President Reagan in Foreign Affairs).

Linas Kojelis on sündinud Santa Monicas Kalifornias leedulastest aktivistide perekonda ning võtnud vabariiklaste partei tegevusest osa juba noorena. Tema eriala ülikoolis UCLA (University of California Los Angeles) oli poliitilised teadused.

Linas Kojelis on töötanud varem Pentagonis. Kohe pärast uude ametisse astumist kutsuti Balti Vabadusliidu esimees Avo Piirisild erilisele kohtumisele president Reaganiga Valgesse Majja. Järgmisel päeval oli presidendil kokkusaamine kiriku esindajatega, nende seas kaks leedu vaimulikku. Balti Vabadusliit ja eriti Avo Piirisild kutsus ülemaaliselt eestlasi üles kirjutama kirju Valgesse Majja soovitades Linas Kojelist tema eelmisele kohale.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 11 hm. E.V. presidendi Konstantin Päts'i 30-dat surma aastapäeva tähistav JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 4 p.l. „Musica Divina" KIRIKUKONTSERT – Lembit Avessoni juhatusel.

Pühapäeval, 2. veebruaril kell 11 hm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 19. jaanuaril kell 11 hommikul. Pühapäevakool. Leeritund.

Kohe pärast jumalateenistust naisringi korraldusel LAUDKONNAVESTLUS „Reumaatilised ja artriitilised valud", laudkonnas dr. Reet Vanaselja, dr. Jaan Reitav ja massaazh terapist Leili Terts. Kohvilaud. Pääse $4.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeviti kl. 9.30–12 hommikul ja neljapäeviti kl. 6–8 õhtul.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 p.l. ja neljapäeviti kl. 12–3 päeval.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

Pühapäeval, 19. jaanuaril on JUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l. Järgneb koguduse nõukogu koosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 17.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele, kell 11 lastele. Kell 11 h. JUMALATEENISTUS, kõne K. Raid, naistrio. Kell 5 õ. koguduse liikmete OSADUSKOOSOLEK.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Allan Laur ja Jaanus Kärner. Laulavad Ülo Lindström ja Raul Pumber. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Illi Coroana Californiast ja osalevad noored Pickeringi nelipühi kogudusest.

Teisipäeval, 21. jaanuaril kell 11 hommikul pensionäride ja vabade PALVEKOOSOLEK.

Kolmapäeval, 22. jaanuaril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

Laupäeval, 25. jaanuaril kell 6 õhtul KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenib E. Saraoja. Laulu ettekandeid.

Kolmapäeval, 22. jaanuaril kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Jeesus Getsemani aias.

Pühapäeval, 26. jaanuaril kell 11 h. JUMALATEENISTUS, teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 29. jaanuaril kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Jeesuse vangistamine.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

KUHU MINNA?

Pühap., 12.–26. jaan. Ruth Tulving'u kunstinäitus Ukraina Canadian Art Foundation'i ruumes, 2119 A Bloor St. W.

Neljap., 16. jaan. Pensionäride Klubi Pärastlõuna-kohv Eesti Majas algusega kl. 2 p.

Pühap., 19. jaan. „Tartlaste Pärastlõuna" Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Pühap., 19. jaan. Konstantin Pätsi 30. surma-aastapäeva tähistav jumalateenistus Vana-Andrese kirikus algusega kl. 11 h.

Pühap., 19. jaan. laudkonnavestlus „Reumaatilised ja artriitilised valud" pärast jumalateenistust Peetri kiriku saalis.

Laup., 25. jaan. Balti Veteranide Corpuse ja Eesti Võitlejate Ühingu aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 6.30 õ.

Pühap., 26. jaan. Talihari '86 Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Reedel, 31. jaan. Põhja-Beacon'i rannapidu Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

Laup., 1. veebr. saarlaste 30. juubeliaasta küünlapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 2. märtsil noorte solistide kontsert Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

Igapäevast leiba anna meile . . .

Vestlus vana möldriga

Eestlased nimetavad leivaks tavaliselt rukkileiba, mis on aastasadu meie rahva algtoiduks olnud. Eesti pagarid välismaal küpsetavad leiba suure eduga ja isegi mõningad perenaised on hakanud kodus leiba küpsetama, mida vanasti iga taluperenaine oskas teha.

Vestlesime Arnold Rackfeldt'iga, kes Eestis oli mölder.

Vanasõna ütleb, et käsi peseb kätt. Talumehel on möldrit vaja, ja möldril talumeest. Samuti on perenaistel ja pagaritel mõlemit vaja, nii möldrit kui põllumeest. Siiski moodsal ajal nii mõnigi amet hakkab kaduma.

Arnold Rackfeldt 1946. aastal.

VESKID

Arnold Rackfeldt sündis 14. märtsil 1901 Järvamaal Ambla alevikus umbes 13 km Tapalt. Juba 15-aastasena oli suvel kodu lähedal vesiveskil tööl. 1917.a. rentis noor Arnold onu abiga tuuleveski Ambla, kuna ta ise oli liiga noor, et lepingut sõlmida.

Veskeid on mitmet laadi: käsiveski, tuuleveski, vesiveski ja mootorveski. Tuuleveskil on tiivad ja purjed, mis on puldanist; kui tuul on liigne, tuleb neid vähendada. Veski tiivad käivad ringi, mis annavad jõu püstvõlvile, mis omakorda paneb veskikivid käima.

Kivid on kahte sorti: põllukivi ja naksus smirgel (smürgelkivi), mis on segatud tulekiviga ja valatud umbes 5 tolli paksuselt põllukivi külge, läbimõõt umbes 5 jalga. Üks kivi peal, teine all. Vaikse ilmaga oli veski seisus. Eriti suvel oli seda vahel paar nädalat. Kui aga oli tuul, tuli mõnikord öö läbi tööd teha.

Aasta pärast kaitseväeteenistust sai Arnold R. möldriks uude veskisse Amblas, mis oli mootorveski 3 paari kividega.

JAHUD

Neli tähtsamat vilja olid Eestis rukis, nisu, oder ja kaer. Rukkijahust teeb mölder kas jämejahu või rukkipüüli (siidisõela jahu). Nisust, nisupüüli, sepikujahu. Odrast tangu, kruupe, sõelajahu, millest perenaised vanasti tegid odrajahuputru ja ka odrakaraskit; odrajahu kutsuti ka veel ülesõelajahuks.

Nagu mölder seletas, tuli talumees sisse, ütles et minia tuli majja ja soovib saad ülesõelajahu; mölder vastas, et mis minia see ikka on, see on ju tulija, tuleb su perekonda. Samuti ütles, et ülesõelajahu ma sulle teha ei saa, aga läbisõelajahu saan küll teha. Rahvas aga kutsus seda ülesõelajahuks. Kaerast saab kiisljahu (millest perenaised tegid kaerakilet või kiislit), loomajahu, kaeratangu, millest sai ka kaerahelbeid.

Viljade ümber on kest ja kui vili on puhastatud, siis nimetati seda kroovitud viljaks, mis andis paremat jahu.

Suurem osa veskeid on kolmekordsed. Kõige ülemine kord veskil on tagavarakolu, kust lastakse terad kivipealsesse kolusse, kus on liikuv kastikene — nimega veskiking. Kivi tõrs on kivi ümber, 5-tollise vahega. Kivide vahelt viskab jahu välja, mis omakorda läheb torupidi alla kotti. Kivi on põrandalt umbes 6 jalga. Lihtne rukkijahu läks läbi ühe paari kivide.

Arnold R. kõige kiirem päev möldrina oli 70-le talumehele vilja jahvatamine.

MASINAD AMEERIKAST

Onu Aleksander Silm ja vend Ottomar olid juba Buffalos, USA-s ja soovisid ehitada Amblasse veski koos Arnoldiga. Veski ehitamine algas 1929.a. ja nimetati „Overland Silm & Co". Viljaveskil ja jahuveskil, kus oli 2 diiselmootorit, ei olnud kive, vaid Ameerikast saadetud masinad. Eestis oli neil esimene masin „Papec" USA-st, mis oli vilja ja ka heinajahu jahvataja, mida söödeti sugusigadele ja peekonile.

Samuti hakkas siis mölder nisuteri niisutama, mis käis nii, et talumees pidi kuiva nisu tooma, mis oli vaja kroovida. Siis kroovitud vili jooksis tigusse ja niisutajasse samal ajal. Siis siidisõeltesse ja sealt silevaltsidesse kuni oli küllalt peenike. Jahu omakorda jagunes mitmeks sordiks: esimene sort — kõige valgem jahu, teine sort — natuke tumedam. Siidisõelad jaotusid sortideks, sealt tuli ka manna.

Kui onu A. Silm saabus Ameerikast Amblasse, siis koos ehitasid nad ka saeveski.

Hiljem Arnold R. läks Läänemaale, Haapsalust 15 km. Ostis seal 1934. a. talu ja jahuveski nimega „Rääguu jahuveski, vennad Rackfeldtid". Veskil oli soome mootor BMW ja töötas 2 paari kividega. Peale selle oli veskil veel sorteerija (triöör), püülivalsik ja siidi-plaansihter ning kruubimasin. Veskis oli 3 kuni 4 meest kiirel ajal tööl, alaliselt oli 2 meest. Peale veskitöö oli A.R.'l veel talutöö ja oli kordi, kus 3 ööd-päeva oli vahetpidamata tööl.

Mölder A. Rackfeldt ostis selle talu koos veskiga 1.700.000, marga eest, jäädes võlga, kuid 9.a. hiljem oli kõik tasa.

MÖLDRIST SAI KANGUR

Nagu paljudel kaaseestlastel, oli käes põgenemise aeg ja 20. sept. 1944 pidid kõik maise vara jätma. Nii asus ka A.R. perega paadile, mis viis Vormsi saarele, sealt Hiiumaale ja Kuressaares said saksa laevale „Nordstern". 6. okt. 1944 allveelaeva torpeedo tabas laeva, kus abikaasa Hilda (sünd. Ruthe) ja 3 last (2 tütart ja poeg) koos 300 eestlasega hukkusid; 53 inimest pääses, nende hulgas ka mölder A. Rackfeldt, kelle jalg oli põlvest murdunud.

A.R. on elanud 3 1/2 a. Saksamaal, 4 a. Inglismaal ning 1951.a. alates Kanadas. Ta ütleb: „On elus kannatusi olnud palju, kuid Jumala armuga on kõigist neist üle saadud."

Möldrihärra on juba 84.a. vana ja on saanud omale 1946.aastal elukaaslase Heli (endine Jürgenson). Välismaal on ta pidanud õppima kanguri ametit ja füüsilist tööd teinud kuni 69. eluaastani.

Oli meeldiv vana möldriga vestelda ja kuulda tööst, mis on kindlasti paljudele võõras. Paljuks teab linnainimene, kui ta jahukoti ostab, kuidas see poeriiulile on saanud. Vahest tuletab see mõnelegi meelde, kui isa või vanaisaga sai veskile mindud, või mõni noor on huvitatud, kuidas omal ajal Eestis terast sai jahu.

MAI JÄRVE

„MEIE ELU"
esindaja
Vancouveris on
VALLY JOHANSON
(604)-684-9911